יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנ

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 129 | Łódź, Poniedziałek, 4 czerwca 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, מאנטאג, כא סיון תרצ"ד | № 129

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

געבעלס קומט קיין פוילען

ער וועט אין ווארשא האלטען א רעפעראט וועגען דייטשלאנד

ווארשא, 3 (טעלעפאניש)

די פוילישע טעלעגראפען-אגענטור דערוויסט זיך, אז דעם היינטיגען חודש איז פראיעקטירט דאס אנקומען קיין פוילען פון דעם דייטשען פראפאגאנדע-מיניסטער, ד"ר יאזעף געבעלס.

דער צוועק פון זיין וויזיט איז צו האלטען א רעפעראט וועגען אקטועלע פראבלעמען פון'ם איצטיגען דייטשלאנד.

ארום דעם ענין-סטאוויסקי

פאריז, 3 (ספ. טעל.)

דער אויספארשונגס-ריכטער האט צוגעצויגען צו געריכטליכער פאראנטווארטליכקייט דעם דעפוטאט פרוסט, וועלכען מ'ווארפט פאר דאס בעטייליגען זיך אין סטאוויסקי'ס אפערעס.

בעשטעטיגט דעם הלוואה-פראיעקט פאר א"י

לאנדאן, 3 (יט"א טעלעגראפיש)

אין פארלאמענט איז אנגענומען געווארען אין דער דריטער לעזונג דער הלוואה-פראיעקט אויף 2 מיליאן פונט פאר ארץ-ישראל.

ס'איז געקומען צו א גרויסער דיסקוסיע. בעזונדערס שארף איז געווען דער דיאלאג צווישען דעם געגנער פון דער הלוואה דעפ. וועדזשוואוד און דעם קאלאניען-מיניסטער.

פונ'ם סטאווסקי-פראצעס

ירושלים, 3. (יט"א טעלעגראפיש).

אויפ'ן פראצעס פון סטאווסקי און ראזענבלאט האט דער מזרחי-פיהרער הרב פישמאן אפגעגעבען אן ערקלערונג וועגען די פאליטישע בעציהונגען וועלכע האבען געהערשט אין דער ציוניסטישער בעוועגונג ערב דעם ארלאזאראוו-מארד.

הרב פישמאן האט געזאגט, אז די בעציהונגען זענען נישט געווען אזוי פערשארפט אז דער אנטאגאניזם האט געזאלט ברענגען צו דערהרגענען ארלאזאראוו. איבעריגענס איז ד"ר ארלאזאראוו נישט געווען אזא עקסטרעמיסט און בכלל נישט געווען קיין שונא פון די רעוויזיאניסטען.

אדוואקאט סאמועל פרובט דורך פראגען ארויס צובעקומען ביים עדות, אז די הסתדרות האט פון פראצעס געוואלט שלאגען פארטיי-קאפיטאל. דער פארזיצער דערלאזט אבער נישט צו די פראגען.

עמיר אבדולאה פאהרט קיין לאנדאן

נאך א קאנפערענץ מיט הערבערט סעמועל

ירושלים, 3 (יט"א טעלעגראפיש).

עמיר אבדולאה האט היינט אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט הערבערט סעמועל, וועלכער ווייַלט אין ארץ-ישראל. באלד דערויף איז ער אפגעפאהרען אויפ'ן וועג קיין לאנדאן קיין פארט-סאאיד. אין לאנדאן וועט ער זיין דעם 9 יוני.

א משוגענער סוחר

האט געוואלט אויס'סמ'ען א גאנצע שטאט

ניו-יארק, 3. (ספ. טעל.)

פון סאקראמענטא-קאליפארניען איז מען מודיע וועגען א שרעקליכען פערגיפטונגס-אטענטאט, וואס איז לעצטענס ענטדעקט געווארען דורך דער דארטיגער פאליציי.

אין דעם דארטיגען שפיטאל האט מען ענטדעקט, אז מען געברויכט א שווער קראנקען ארבייטער, וועלכער איז פערגיפטעט געווארען פון קיי-גומי.

די באלדיגע אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט אז איינער א משוגענער געוועלבער האט צוגעמישט דעם ציאנקאלי-גיפט צו אלע פעקלעך קיי-גומי וואס ער האט געהאט צו פערקויפען מיט דער כוונה אפצוסמען די גאנצע שטאט...

צום גליק האט מען זיך בעציטענס געכאפט און אפגעראטעוועט אזוי-ארום א שטאט מיט מענשען פאר א טויט-סכנה.

ענטהילט דעם געדענק-טאוועל פון סטעפאן זשעראמסקי

ווארשא, 3. (טעלעפאניש).

היינט האט מען דא פייערליך ענטהילט אין דעם פאלקס-הויז דעם געדענק-טאוועל פון דעם גרויסען פוילישען שריפטשטעלער סטעפאן זשעראמסקי.

דעם 12 יוני וועט זיך אנהויבען דער פראצעס פון „ברית הבריונים"

ירושלים, 3 (יט"א טעלעגראפיש).

ווי ס'ווערט אפיציעל געמעלדעט, וועט זיך דער פראצעס פון „ברית הבריונים" מיט אחי-מאיר בראש אנהויבען דעם 12 יוני.

א שרעקליכער שטורעם אין קארעא

סעאול, 3 (ספ. טעל.) אויפ'ן ים ביי די ברעגען פון קארעא בושעוועט א שרעקליכער שטורעם. עס זענען שוין דערטרונקען געווארען 200 שיפלעך. 50 מענשען זענען אומגעקומען אין ד כוואליעס.

פוילישע לעגיאניסטען אין רוים

פייערליכע דערקלערונג פון מוסאליני'ן

רוים, 3. (ספ. טעל.)

היינט אינדערפריה איז די דעלעגאציע פון די פוילישע לעגיאניסטען געווען אנוועזענד אויף דער גרויסער מיליטער-רעוויו וועלכע עס האט אפגענומען דער קעניג.

ביי טאג האבען די לעגיאניסטען בעזוכט די שטאט און דעם פארלאמענט און האלב 7 איז אוו. זענען זיי אויפגענומען געווארען דורך מוסאליני'ן אין דעם ווענעציאנער פאלאץ.

דער פיהרער פון דער דעלעגאציע האט איבערגעגעבען מוסאליני'ן אן אלבאם, וואס ענטהאלט די עפאפעי פון די לעגיאנען, און דערביי געהאלטען אנ'ענטשפרעכענדע רעדע, אויף וועלכער מוסאליני האט געענטפערט אז ער וועט האלטען די מתנה פון די פוילישע לעגיאניסטען, אלס איינע פון די ליבסטע אין זיין לעבען. מוסאליני האט אונטערגעשטראכען אז ער האט פון תמיד אן מיט גרויס סימפאטיע און אינטערעס באכגעפאלגט די ענטוויקלונג פון פוילען נאך די מלחמה-יאהרען און אז ער איז טיף און שטארק איבערצייגט דאס די צוקינפטיגע איירא פא מוז זיך רעכענען מיט א שטארק פוילען מחמת דעם גרויסען און טיפען פאטריאטיזם פון די פאליאקען, וואס פיהרט זיי צו גרויסע טאטען. צווישען איטאליען און פוילען — האט מוסאליני ווייטער דערקלערט — עקזיסטירען פעסטע קנופען, און איך פערזיכער אייך, אז איך וויל זיי נאך מעהר פערשטארקען. א.א.וו. א.וו.

רוים, 3.(ספ. טעל.)

שבת ביי טאג איז די דעלעגאציע פון די פוילישע לעגיאניסטען צוזאמען מיט א בעלגישער דעלעגאציע אויפגענומען געווארען דורכן גובערנאטאר פון רוים.

דער אויספארשונג ארום די געשעהענישן אין תל-אביב פון 23. מאי

7 פערזאן ארעסטירט. געזונדצושטאנד פון די פערוואונדעטע זיך פערבעסערט

ירושלים (יט"א) מיט דעם אויסנאהם פון איין פאליציאנט, וואס ליגט נאך א פערוואונדעטער אין תל-אביב'ער שפיטאל, זענען אלע פערוואונדעטע בעת די געשלעגערייען מיט דער פאליציי אין טאג פון אלגעמיינעם שטרייק פון ישוב, שוין ארויסגעשריבען געווארען פון „הדסה"-שפיטאל. ווייל דייער געזונדצושטאנד האט זיי שוין ערלויבט צוריקקעהרען צו זייערע בעשעפטיגונגען.

זיבען יונגע לייט זענען ארעסטירט געווארען אלס פערמישטע אין די געשלעגערייען. צוויי פון זיי זענען בעפרייט געווארען אלס שול-קינדער, און פינף זענען נאך ארעסטירט. צווישען די פינף איז פערהאן אויך א געוויסע חיה קודין, וועלכע האט אויסגעהויבען א קאמוניסטישע פאהן בעת דער דעמאנסטראציע. קודין וועט ווארשיינליך דעפארטירט ווערען פון ארץ ישראל.

די אראבישע פרעסע ווידמעט פיל אויפמערקזאמקייט די דערמאהנטע געשעהענישען אין תל-אביב און איבערהויפט דעם אלגעמיינעם שטרייק.

די צייטונג „איסלאמיע" שרייבט, אז „די יודען רינגלען איצט ארום ארץ-ישראל פון אלע זייטען די צייטונג שטעלט זיך אפ אויף דער „לעגאלער יודישער איינוואנדערונג" און אויך אויף דער „אומלעגאלער" און דריקט אויס איהר פערוואונדערונג, פארוואס די פאליציי קען נישט געבען שטארק אפהיטען די גרעניצען צו שטערען די יודען ארייינצוקומען אין לאנד אהן סערטיפיקאטען. „איסלאמא" פאדערט, אז די אראבער זאלען זיך פערזאמלען אין זייערע געבעט-הייזער און אויפהויבען אזא טומעל נעגען דער יודישער איינוואנדערונג, אז מען זאל איהם דערהערען אפילו אין לאנדאן און זשענעווא.

א צווייטע אראבישע צייטונג „אל נידא" שרייבט, אז פון דעם יודישען אלגעמיינעם שטרייק און פון די יודישע פראטעסט-מיטינגען שאפט זיך דעם איינדרוק, אז די ציוניסטען ווילען אנפילען גאנץ ארץ-ישראל מיט יודען אין משך פון איין חודש צייט.

ליטווינאוו מאכט אנ'אפיציעלע וויזיט אין פאריז

זשענעווע, 3. (ספ- טעל.)

פון קרייזען. וואס שטייען בעהענט צו דער סאוויעטישער דעלעגאציע אויף דער ענטוואפנונגס קאנפערענץ, גיט מען איבער אז דער קאמיסאר ליטווינאוו, וועט תיכף נאך דער פערענדיגונג פון דער קאנפערענץ ארויספאהרען קיין פאריז, וואו ער וועט זיין דער אפיציעלער גאסט פון מיניסטער בארטו.

בעת זיין אנוועזענהייט אין פאריז וועט זיך ליטווינאוו צונויפטרעפען מיטן פרעמיער דומערג און מיט אנדערע מיטגלידער פון דער רעגירונג, בכדי דורכצופיהרען א מיינונגס-אויסטויש וועגען די פראנצויזיש-סאוויעטישע בעציהונגען.

ביי דער געלעגענהייט זאל זיך ליטווינאוו בעמיהען וועגען בייע פראנצויזישע קרעדיטען.

וואס שייך דעם קלאנג אז ליטווינאוו וועט אויך פאהרען קיין לאנדאן — האט ער גופא קאטעגאריש אפגעלייקענט.

די סאוויעטישע פרעסע סאלידאריזירט זיך מיט'ן מיניסטער בארטו

מאסקווע, 3. (ספ. טעל.)

אין א לייט-ארטיקעל קריטיקירט די „פראוודא" שארף די רעדע פונ'ם מיניסטער סיימאן אין זשענעווע, און סאלידאריזירט זיך פולשטענדיג מיט דער שטעלונג פון מיניסטער בארטו.

„פראוודא" שרייבט, אז סיימאן איז ארויסגעטראטען אלס א פערטיידיגער פון דייטשען פאשיזם. געגען דעם פארשלאג פון ליטווינאוו, וועלכען בארטו האט אונטערגעשטיצט. די רעדע פון מיג. בארטו האט פאקטיש ארויסגעוויזען די בעדייטונג פון סיימאנס ארגומענטאציע און זי בעווייזט אז אין דער קאפיטאליסטישער וועלט זענען נאך פאראן כחות, וואס שטרעבען צו אפהיטען פאר א נייער מלחמה-קאטאסטראפע.

א געמיינזאמע וואהל-ארבייט

פון טשעכען, יודען און פאלאקען אין טשעשיען

מעהריש-אסטרוי, 3. (ספ. טעל.)

אין שייכות מיט די פארשטייענדע פארלאמענט וואהלען האבען טשעכישע, פוילישע און יודישע פא ליטישע גרופירונגען אפגעהאלטען א בשותפותדיגע בעראטונג און ס'איז בעשלאסען געווארען צו פיהרען א געמיינזאמע וואהל-אקציע

צווישען פראנקרייך און דייטשלאנד

איז דערגרייכט געווארען א הסכם וועגען דעם סאאר-געביט

פאריז, 3 (ספ. טעל.)

דער פערלויף פון די פריטאגדיגע בעראטונגען אין זשענעווע, בעת וועלכע עס איז דערגרייכט געווארען א הסכם צווישען פראנקרייך און דייטשלאנד בנוגע דעם סאאר-געביט-פראבלעם און דעם פלעביסציט, וואס דארף דארט פארקומען דעם 13 יאנואר 1935 האט ארויסגערופען א בעפרידיגונג אין דער פראנצויזישער פרעסע, מחמת דער הסכם גייט אין דער ריכטונג פון פראנקרייכס כוונות.

לאנדאן, 3 (ספ. טעל.)

דער פראנצויזיש-דייטשער הסכם מכוח'ן בעשטימען דעם טערמין פון דער פאלקס-אפשטימונג אינ'ם סאאר-געביט, האט ארויסגערופען אין די ענגלישע קרייזען גרויס צופרידענהייט.

זשענעווע, 3 (ספ. טעל.)

עס איז פערעפענטליכט געווארען דער טעקסט פון ראפארט וועגען די צוגרייטונגען צום פלעביסציט אין סאאר-געביט. דער ראפארט ענטהאלט פארשריפטען וועגען אפהיטען די פרייהייט און געהיימקייט פון אפשטימען. די מלוכות פערפליכטען זיך אפצוהאלטען פון וואסערע נישט איז דרוקען און רדיפות לגבי די וואס האבען דאס רעכט צו שטימען.

פאריז, 3 (ספ. טעל.)

„הצוואס" מעלדעט וועגען גרויסע אונגעטוערעס אין סאאר-געביט: א גרופע דייטשע סטודענטען זענען אויף אויטאבוסען אדורכגעפאהרען די שטאט, זינגענדיג דאס „הארסט-וועסעל-ליד" און דעם בעקאנטען אנטי-פראנצויזישען זמר: „מיר וועלען שלאגען פראנקרייך".

אויפ'ן מארק האבען זיך די סטודענטען צונויפגעמישט מיט א המון דייטשען און צוזאמען דעמאנסטרירט פאר דייטשלאנד.

צוזאמענשטויס מיט אנטיסעמיטן אין פאריז

פאריז, (יט"א) אין א קאפע, אין וועלכען פראנצויזישע יונגע אנטיסעמיטען האבען אפגע-האלטען א פערזאמלונג, איז געקומען צו א צוזא-מענשטויס מיט יודישע יוגענד. בעת'ן געשלעג איז צובראכען געווארען דאס קאפע-מעבעל.

שארפער היטלעריסטישער קאמף מיט טעראר געגען עסטרייך

וויען, 3 (ספ. טעל.)

די ראדיקאלע נאציאנאל-סאציאליסטישע קריי-זען האבען בדעה מארגען אנצוהויבען א שארפען טעראריסטישען קאמף געגען עסטרייך.

מיליטער-איבונגען פון היטלעריסטען נעבען שטראסבורג

פאריז, 3 (ספ. טעל.)

אין דער נאכט פון פרייטאג אויף שבת האבען 150 מונדירטע היטלעריסטען אפגעהאלטען מיליטער-איבונגען אויפ'ן רעכטען ברעג רהיין, 9 קילאמעטער פון שטראסבורג.

דער דייטשער יוסטיץ-מיניסטער אויף אן אמע-ריקאנער אויפנאהמע אין בערלין

בערלין, (יט"א). די אמעריקאנער האנדעלס-קאמער האט ארויסגעגעבען אין אדלאן-האטעל אן אויפנאהמע לכבוד דעם רייכס-יוסטיץ-מיניסטער דר. פראנק. אין דער אויפנאהמע האט זיך בעטייליגט דער אמעריקאנער גענעראל-קאנסול אין בערלין מר. גייסט, דער עהרען-פרעזידענט פון דער אמעריקאנער האנדעלס-קאמער מר. קינג א.א.

מ"ג. פראנק האט אויף דער אויפנאהמע געהאלטען א רעפעראט וועגען דער „אויפלעבונג פון דייטשען יוסטיץ-וועזען" און צוו. אנד. ערקלערט אז „דער רעכטליכער יסוד פון היינטיגען דייטשלאנד איז דער געזונדסטער אין דער וועלט", דער באיקאט וואס ווערט געפיהרט אין אמעריקא געגען דייטשלאנד, שטאמט נישט פון אמעריקאנער. דער מי-ניסטער האט פארזיכערט אז דייטשלאנד וועט זיך נישט לאזען אפשרעקען פון די ליגענס וואס ווערפען פאר די דייטשען אז זיי זענען בארבארען און הונען, דייטשלאנד, האט ערקלערט דער מיניסטער, וועט פארטזעצען צו קאנסאלידירען איהר קאנסטיטוציא-נעלע געזעצליכקייט אין הסכם מיט די וואונשען און פאדערונגען פון דייטשען פאלק.

קריסטליכער הילפס-קאמיטעט אין אמעריקא

צו העלפען די פליטים פון דייטשלאנד

ניו-יארק, (יט"א) אין א בריף צו פע-ליקס ווארבורג, דעם פרעזעס פון פעראייניגטען יודישען קאמפיין אין אמעריקא, טיילט מיט דער קריסטליכער גייסטליכער ד"ר כארקעס קערמען, אז אונטער זיין פארזיץ איז בעשאפען געווארען א קריסטליכער הילפס-קאמיטעט פאר די פליטים פון דייטשלאנד. דער קאמיטעט איז בעשאפען געווא אקציע. רען לויט דער אנרעגונג פון פליטים-אויבערקאמי-סאר דזשעמס מאקדאנאלד און נעמט ארום פאר-שטעהער פון אלע קריסטליכע קירכען.

דער קאמיטעט האט אויפגעפאדערט אלע זיינע אפטיילונגען צו שטעהען אין ענגען קאנטאקט און מיטצוארבייטען מיט דער יודישער הילפס-אקציע.

פערקלענערט די ארבייטסלאזיגקייט אין אמעריקא

וואשינגטאן, 3 (ספ. טעל.)

די צאהל ארבייטסלאזע בעטרעפט איצט אפיציעל אין אמעריקא 7,907,000, וואס איז אין פערגלייך מיט 1933 געפאלען אויף 40 פרא-צענט.

די קליינע קאאליציע

אנערקענט סאוויעט-רוסלאנד

בוקארעשט, 3 (ספ. טעל.)

די טעג וועט דא פארקומען א צוזאמענפאהר פון אויסערן-מיניסטארען פון דער קליינער אנטאנט-מלוכות.

פאריז, 3 (ספ. טעל.)

„עוור" מעלדעט, אז היינט וועלען די מלוכות פון דער קליינער קאאליציע אפיציעל אנערקענען סאוויעט-רוסלאנד.

א פערפלייצונג אין פראנקרייך

פאריז, 3 (ספ. טעל.)

די שטאט פטי ראסעל איז פערפלייצט גע-ווארען מיט וואסער. דער היזק בעטרעפט א מי-ליאן פראנק.

אויך אוויניאן האט געליטען פון דער פער-פלייצונג, דאס וואסער דארט דערגרייכט אנדערט-האלבען מעטער די הויך

הונדערט יאהר — ווערסאילער אקאדעמיע

פאריז, 3 (ספ. טעל.)

די ווערסאילער אקאדעמיע האט היינט געפייערט איהר 100-יאהריגען יובל. אין דער פייערונג האבען איינטייל גענומען די פראמינענ-טסטע שריפטשטעלער און וויסענשאפטלער.

ארעסטירט 50 אנארכיסטען אין שפאניען

פאריז, 3 (ספ. טעל.)

אין בארצעלאנא זענען ארעסטירט געווארען 50 אנארכיסטען, וועלכע האבען אין דער נאהענ-טער סביבה אפגעהאלטען א קאנגרעס.

גרויסע היצען אין אמעריקא

וואשינגטאן, 3 (ספ. טעל.)

פון די גרויסע היצען זענען דא אומגעקומען 30 מאן.

יודען קויפען ערד ביי דער סיריש=פאלעסטינער גרעניץ

ירושלים. (יט"א) די אראבישע פרעסע ווייסט צו דערצעהלען, אז א יודישע פינאנסיסטען-גרופע האט אפגעקויפט פאר 25 טויזענד פונט א שטח ערד ביי דער סיריש-פאלעסטינער גרעניץ פון א סירישען קאפיטאליסט, וואס וואוינט אין טריפאלי.

שטרייק פון יודישע בעקער אין פאריז

פאריז, (יט"א) עטליכע הונדערט יודישע בעקער אין פאריז האבען פערשטרייקט. זיי שטע-לען ארויס א רייהע עקאנאמישע פאדערונגען.

געגען דער יודישער אגענץ

שארפער אנגריף פון ענגלישען קאלאניאל-אמט-ארגאן

לאנדאן, (יט"א). „ניר איסט אינדיא מא-גאזין" — דער האלב-אפיציעלער ארגאן פון ברי-טישען קאלאניאל-אמט — שרייבט אין א לייט-אר-טיקעל וועגען דעם פראטעסט-שטרייק פון ישוב פון 23-טען מאי:

מען קען נישט בעגריסען די יודישע אגענץ(?) צוליב איהר בעשלוס וועגען א 7-שעהדיגען שטרייק אלס פראטעסט געגען דער רעגירונג דערפאר, וואס זי האלט איין א שטרענגע קאנטראל איבער דער יודישער אימיגראציע קיין א"י, חוץ די אונרוהען, וואס זענען כמעט אן אונפערמיידליכער פועל-יוצא פון א שטרייק איז אין דעם גאנצען ענין פאראן די פאסעווירהע באַרישקייט. עס פרעגט זיך, פון וועגס טובה-וועגען איז עס געווען? זיכער נישט פאר די קרבנות פון די אונרוהען און אויך נישט פאר די ארבייטער. סוחרים און אנדערע, וואס זענען צו פא-ליטישע צוועקען געווען געצוואונגען איבערצורייסען אן ארבייטס-טאג. די אויסלענדישע אויסשטעלער פון מזרח-יאריד זענען ווידער עלול איבערצייגען אז היינ-טיגס יאהר זענען זיי געווען קרבנות פון א היימי-שער מחלוקה בלויז אויף זיבען שעה, אויפ'ן נעכ-סטען מזרח-יאריד קענען זיי אבער אפשר זיין קר-בנות גאנצע זיבען טעג, אויב די פאליטישע פיהרער וועלען עס בעשליסען.

אלס א וואפען אין א שטרייט צווישען אר-בייטער און ארבייטס-געבער שפילט דער שטרייק א פערשטענדליכע, הגם טאדלונגס-ווירדיגע ראל, אבער אלס הילפס-מיטעל אין „א דיספוט צווישען אזא קערפערשאפט ווי עס דארף זיין די יודישע אגענץ, און דער א"י-רעגירונג איז א שטרייק א צייגניש פון אינטעלעקטועלער מינדערווערטיגקייט, א בעווייז פארן מאנגעל פון זין פאר אחריות, אונטער אזא הערשאפט איז די יודישע נאציאנאלע היים עלול צו ענטוויקלען יענעם (ווייט גרעסערען) טייל פון יודישען פאלק פאר וועלכען א"י און די נאציאנאל-היים איז עטוואס מעהר ווי בלויז א רעזערוואר פון אימיגראנטען וואס זענען עפ"י צופאל יודען פון געבורט.

פאראפינערס, צו שפול-מאשינען
בעקומט מען ביליג אין דער מעכא-נישע שלאסעריי
J. REDER
ליסטאפאד 11/13
(רוג זאכאדניא)

פאר גארד, ביזשוטעריע
און לאמבארד-סוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

אויערן, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צחנק אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולא-טארישע פון 11—2 און פון 5—8 אוונט.

מודעה. ברוך-קראנקע! קריפעל!
ליידענדע אויף פערשידענע ביין-פערקרי-מונגען פון גוף (הויקערס)!

נאך לאדז איז געקומען צום ערשטען מאל דער אמת'ער וועלט-בעריהמטער ספעציאליסט
Ortoped NATAN RAPAPORT
פון וויען מיט לאנגיעהריגער פראקטיק און נעמט אן פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אוונד
אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23 (פריהער וושכאדניא 23)
ברוך-ליידענדע! איהר קענט געזונד ווערען אהן בלוטיגע אפעראציע! ראטעוועט אייער געזונד כל-זמן ס'איז נאך צייט, ווייל דער ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, די קישקעס ווערען פערדרעהט און מ'קען בראנדיג ווערען.
א הילף און א רפואה! דורך מיין מעטאדע צרפונדענע ספעציעלע הייל-באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע ברוכען און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע ביי אנפאנגס-ברוכען. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל-אפאראטען נאך דעם סיסטעם פון פראפעסאר ד"ר האפפא, ד"ר העססינג און קאללאט. געגען אלערליי פערקריפלונגען, פערקרימטע פיס ווי אויך שמערצענדע פלאך-פיס, פאר אמפוטירטע אינוואלידען אמעריקאנישע קונסט-פיס (סאלאן-ארבייט).
פאר דאמען נאך אפעראציעס קינסטליכע ברוסטען.
ביים ארפלאזען זיך פון מאגען, קישקעס און נעבירט-מוטער, עמפפעהל איך ספעציעלע הייל-באנדאזשען לויט דעם סיסטעם פון פראפ. ד"ר גלענארד.
געדענקט די אדרעס:
ארטאפעדישע אנשטאלט 23 פילסודסקיעגא 23.
בעמערקונג: די אויפנאהמען פון קראנקע קומען פאר פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און פון 3—7 אוונד.
צאהלרייכע דאנקזאגונגען פון רבנים און צדיקים.

איך זוך א שותף
צו א גוט איינגעפירם געשעפט (ברעסער-סקלאד) מיט א קא-פיטאל 7000 זל. צו קלינגען טעל 14686

שייטלען
מיט פאריזער שרינדן און פערטיגע שייטל-ווערען ערשטקל. און רעיעל אויסגעפיהרט
ביי קערש.
סקווערא 15

הננו משתתפים בצערו הגדול של חברנו, חבר הועד - שמחה בינם זייטמן
למות עליו
אבין נ"ע
בעבודתך החלוצית תמצא נחומים.
הסתדרות „החלוץ-הכלל-ציוני" בלודז
מזכירות הגליל הלודזאי
קבוץ הכשרה „בילו" ופלוגותיו

מיין ליבען חבר שמחה בינם זייטמאן צוליב'ן טויט פון זיין אונפערגעסליכען
פאטער נ"ע
דריק איך אויס מיין הארציגסטען מיטגעפיהל.
ישראל זאיאנטשקאווסקי

Dr. J. NEUMAN
כירורג און גינעקאלאג
(פרויען-ארצט)
נעהמט אן פון 11.30 ביז 1 בייטאג און פון 7 ביז 8.30 אוונד.
זאכאדניא 57, טעל. 128-95

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראָזי-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—4, 8—9 אוו.

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז 4 יוני 1934

גרויס פאראד און נישטיגע אויסזיכטען

די ענטוואפנונגס־קאנפערענץ אין זשענעווע

צוועלף אויסערן־מיניסטארן, עטליכע קריגס און פלאט־מיניסטארן, גענעראלן, אדמיראלן און כל'צרליי ספעציאליסטן איבער מיליטערישע, קריגס־, פלאט־ און אינטערנאציאנאלע פראגן, הכּבר 200 זשורנאליסטן, וואס זענען זיך צו־גויסגעפאהרען פון אלע עקען וועלט, איבערפולטע טריבונעס פארן פובליקום,— אט ביי אזעלכע אומשטענדען האט זיך געעפענט די סעסיע פון דער הויפט־קאמיסיע פון דער ענטוואפנונגס־קאנפע־רענץ, וועלכע ווערט, לויט דער אלגעמיינער מיי־נונג, געהאלטען אויף פאר דער לעצטער. אזוי פיל מיניסטארן, זשורנאליסטן, ספעציאליסטן און פובליקום איז נישט געווען פון זינט דער ערשטער סעסיע. בעגראבען די קאנפערענץ פער־נעהמט מען זיך, ווייזט אויס, לויט'ן ערשטען ראנג, און אז עס האלט ביי א לוויה דאס איז קלאר דערפון, וואס קיין שום סעסיע פון דער ענטוואפנונגס־קאנפערענץ איז נאך נישט געעפענט געווארען אין אזא אטמאספערע פון אומבעוואוסט־קייט, פון מאנגעל אין יעטוועדען פלאן, פון פער־שארפטע ווידערשפרוכען און אפענעם בעגעהר פון יעדען איינציגען ארויפצוווארפען אויפן שכן די פעראנטווארטליכקייט פארן דורכפאל פון דער קאנפערענץ.

פון זינט דער לעצטער סעסיע האט זיך די לאגע נישט געענדערט אויף קיין האר. יעדע פון די דריי גרויסע מלוכות: פראנקרייך, ענגלאנד און איטאליען, וואס פון זייער פערשטענדיגונג איז אפהענגיג דער גורל פון דער קאנפערענץ, איז פארבליבען ביי איהר פאזיציע און האט נישט בדעה ארויסצוגיין אויף קיין שום קאמפראמיס. איבעריגענס איז אויסערגעוועהנליך שווער צו געפינען אזא קאמפראמיס, אפשר אפילו אוממעגליך. ענגלאנד איז מסכים צו גאראנטירען, מעהר מיטן מויל, ווי פראקטיש, אז די קינפטיגע קאנווענץ וועט אויסגע־פיהרט ווערען, אבער מיטן תנאי, אז פראנקרייך זאל איינגיין גלייכצייטיג צו פערקלענערן איהר בעוואפנונג און צו פערגרעסערן די בעוואפנונג פון דייטשלאנד, אויף וואס קיין שום פראנצויזישע רעגירונג וועט נישט זיין איינפערשטאנדען. איטא־ליען פערשטייט, אז ביי די איצטיגע פאליטישע בעדינגונגען אין איראפא קאן נישט זיין קיין רייד וועגען בעשרענקען די בעוואפנונג, דעריבער איז זי מסכים, אז די בעוואפענונגען זאלען בלייבען אזוי ווי זיי זענען איצט, אבער אויך זי פערלאנגט, אז טיילווייז און אונטער א קאנטראלע זאלען צו־געלאזט ווערען ענדערונגען אין דער בעוואפנונג פון דייטשלאנד. וואס אנבעלאנגט די מלוכות אוי־סער איראפא, האט יאפאן די ערשטע גאנץ אפען אנגעוויזען, אז זי וועט נישט אונטערשרייבען קיין שום קאנווענץ וועגען בעגרעניצען אדער פערקלע־נערען די בעוואפנונג אויף דער יבשה, אויב עס זאלען נישט רעווידירט ווערען די לאנדאנער און וואשינגטאנער אפמאכען וועגען די בעגרענצונגען פון די בעוואפנונגען אויפן ים.

און אויב עס האבען זיך דאך געפונען אפ־טימיסטען, וועלכע וואלטען געגלויבט אין דער וואונדערליכער רעטונג פון דער קאנפערענץ, האבען אלע דריי גרויסע מלוכות זיך געאיילט ערב דער ערעפנונג פון דער קאנפערענץ די דאזיגע האפנונגען אפצוזוטען. מוסאליני האט געהאלטען א רעדע, אין וועלכער ער האט געזאגט, אז, ווייזט אויס, עס עקזיסטירט אזא פאטאל געזעץ, וואס צווינגט די פעלקער פון צייט צו צייט אויס־צושעכטען איינס דאס אנדערע, און ער האט גע־מעלדען, אז נישט קוקענדיג אויף דער קאטאס־טראפאלער לאגע פון די איטאליענישע פינאנצען, האט איטאליען אין משך פון די נאהענטסטע צוויי יאהר אויסגעבען 1,700 מיליאן ליר אויף צו פערשטארקען דעם פלאט אויפן ים און אין דער לופט; די פראנצויזישע רעגירונג האט אריינגע־טראגען אין פארלאמענט א געזעץ־פראיעקט וועגען אסיגנירען 3,100 מיליאן פראנק אויף מיליטערישע צוועקען; דער ענגלישער קעניג האט געמאכט א רעוויע פון די לופט־כוחות און די ענגלישע רע־גירונג האט פערגרעסערט די קרעדיטען אויף בע־וואפנונג אין דער לופט.

עס איז פערשטענדליך, אז אין די רעדעס, וואס זענען געהאלטען געווארען אויף דער קאנ־פערענץ, האט זיך נישט געפיהלט קיין שום אפטי־מיזם. מ'האט איבערהויפט גישט גערעדט וועגען אפרוסטונג.

דער פערטרעטער פון די פאראייניגטע שטא־טען, נארמאן דייוויס, האט ערקלערט, אז אמעריקע וואלט צוגעטראטען צום אלגעמיינעם נישט־אנגריף־פאקט מיט'ן בעדינג, אז דער דאזיגער פאקט זאל נאר אמאל נישט ארייגציהען אמעריקע אין די איירָאפעאישע ענינים און זאל נאר אמאל נישט צווינגען די פאראייניגטע שטאטען זיך צו בעטיי־ליגען אין אן'איירָאפעאישען קריג. וואס פאר א ווערט אזא פאקט וואלט געהאט איז זיך לייכט פארצושטעלען.

אין צענטער פון די געהאלטענע רעדעס איז געשטאנען די רעדע פון ליטווינאוו'ן, וועלכער האט עס געמאכט געשיקט און קלוג. מילא, אויף זיין פארשלאג צו פערוואנדלען די ענטוואפנונגס־קאנ־פערענץ אין א שטענדיגער קאנפערענץ אויף אפ־צוהיטען דעם שלום קוקט מען אין זשענעווע ווי אויף א פאנטאזיע, וואס קאן נישט האבען קיין שום ערפאלג. די אלגעמיינע אויפמערקזאמקייט איז אנגעשפיצט געווארען, ווען ליטווינאוו האט בעזונ־דערס אונטערגעשטראכען די פראנצויזיש־סאוו־יעטישע דערנעהנטערונג, ווען ער האט, מיינענדיג דייטשלאנד, גערעדט וועגען מלוכות, וואס פיהרען נאך דערווייל נישט קיין ערֺאבערישע מלחמות נאר דערפאר, ווייל זיי פערמאגען נאך דערצו נישט די נויטיגע כוחות און דערווייל פראפאגירען זיי אין שריפט און אין ווארט די אידעע פון פער־כאפען פרעמדע טעריטאריעס מיט בעוואפענטער קראפט.

ווען ליטווינאוו האט געענדיגט, האבען איהם דעמאנסטראטיוו אפלאדירט סיי די פראנצויזען, סיי די מיניסטארען פון דער קליינער אנטאנט. בעזונדערס הייס האט אפלאדירט דער רומענישער אויסערן־מיניסטער טיטולעסקו. נישט אפלאדירט האבען די ענגלענדער, איטאליענער און פאליא־קען. צום פרישטיק, וועלכען דער גענעראל־סעקרע־טאר פון דער קאנפערענץ אווענאל האט איינגע־ארדענט פאר א טייל פון די דעלעגאציעס, זענען איינגעלאדען געווארען די מיניסטארען פון דער קליינער אנטאנט, פון פראנקרייך, פון די סקאנדי־נאווישע לענדער און ליטווינאוו. מ'שמועסט, אז נאך אין זשענעווע וועט דער סאוויעטען פערבאנד אנערקענט ווערען דורך דער קליינער אנטאנט. און נאך א כאראקטעריסטישער פרט. אויף די פריהער־דיגע סעסיעס פון דער קאנפערענץ פלעגען די דייטשע זשורנאליסטן לויבען ליטווינאוו'ן און די פראנצויזישע פלעגען איהם שארף קריטיקירען, איצט האבען זיך די ראלען געענדערט. די דייטשע זשורנאליסטן רופען אן ליטווינאוו'ן: פראנצויזישער לאקיי, און די פראנצויזישע האלטען איהם אין איין לויבען: צייטען בייטען זיך!..

(לע ן).

„מען האט מיך געשלאגען!"

אן'ארבייטער־דעלעגאציע ביי טעלמאנען אין טורמע

וועלענדיג זיך איינקויפען, ווייזט אויס, דעם צוטרוי פון די ארבייטער אין סאאר־געביט, האט די היט־לעריסטישע רעגירונג ערלויבט א דעלעגאציע פון סאאר־ארבייטער צו קומען קיין בערלין און בעזו־כען אין טורמע דעם ארעסטירטען ארבייטער־פיה־רער טעלמאן. טעלמאן איז געווען דער פיהרער פון דער קאמוניסטישער פארטיי אין דייטשלאנד, בשעתו האט ער קאנדידירט בעת די פרעזידענטען־וואהלען. נאך דער היטלעריסטישער איבערקעה־רעניש איז ער ארעסטירט געווארען און זיצט ביז איצט אין תפיסה. אין משך פון דער צייט האט די היטלעריסטישע געהיים־פאליציי געארבייט אויף אלע כלים, כדי צונויפצושטעלען א בעשולדיגונג געגען טעלמאנען און זיך צו דערשלאגען טויט־שטראף פאר דעם קאמוניסטישען פיהרער. טעלמאן דארף איינגיכען געשטעלט ווערען פאר די בייזע בלוטיגע געריכטען פון היטלערלאנד און איהם דראהט דער טויט פאר פערבעהמען זיך מיט פאליטישער טע־טיגקייט.

די דעלעגאציע איז אנגעקומען קיין בערלין דאנערשטאג אינדערפריה און איז אין משך פון צוויי טאג ארומגעלאפען איבער די פערשידענע אפיציעלע שטעלען ביז זי האט ענדליך בעקומען די ערלויבניש זיך צו זעהן מיט טעלמאנען.

פאר א מיטארבייטער פון „אימפרעס" האבען די דעלעגאטען דערציילט, ווי אזוי עס איז פאר־געקומען זייער זעהונג מיט טעלמאנען:

איידער מיר האבען זיך געזעהן מיט טעל־מאנען האט מען אונז בעפוילען, אז מיר זאלען איהם בעגריסען אין נאמען פון די סאאר־ארביי־טער מיט די פאלגענדע ווערטער: א גוטען טאג, חבר, מיר ברענגען דיר א גרוס פון די סאאר־ארבייטער.

ווייטער האבען אונז די בעאמטע פון דער געהיים־פאליציי דיקטירט די פאלגענדע פראגען: צי האסטו גענוג צו עסען? בעקומסטו פאסט? מעגסטו שרייבען? ווי אפט און ווי לאנג מעגסטו גיין אויפ'ן שפאציר, צי מעגסטו רויכערן? צי קאנסטו דיר צוקויפען לעבענסמיטעל?

די פראגע „צי האסטו זיך אויף עפעס צו בע־קלאגען" האבען די בעאמטע נישט ערלויבט. ווען מיר האבען פערלאנגט מען זאל אונז ערלויבען צו שטעלען טעלמאנען די פראגע, צי מען האט איהם געשלאגען, צי געפייניגט, האט מען אונז אויס־דריקליך אויפמערקזאם געמאכט, אז דאס איז א פאליטישע פראגע, וואס קאן נישט דערלאזט ווע־רען. און מען האט אונז בעטאנט, אז אויב מיר וועלען זיך דערלויבען צו שטעלען אנדערע פראַ־גען, א חוץ די ערלויבטע, וועט מען אונז בער־טראכטען פאר פאליטישע געפאנגענע.

ענדליך האבען מיר דערזעהן טעלמאנען. אין דער אנוועזענהייט פון בעאמטע פון דער געהיימער פאליציי האבען מיר געשטעלט אונזערע פראגען. נישט אכטענדיג אויף דער געפאהר, האט טעלמאן אויף דער ערשטער פראגע געענטפערט: עס איז מיר אוממעגליך אויסצוקומען מיט דעם עסען וואס איך קריג. א מענש, ווי איך דארף האבען 5 מאל אזוי פיל, כדי צו קאנען לעבען. ווען איך וואלט נישט געקריגען פון מיין פרוי געלד און טורמע ארויין צו קויפען זיך עסען, וואלט איך נישט אויסגע־האלטען.

אויף דער פראגע, צי ער קריגט פאסט, האט ער געענטפערט, אז ער קריגט בריף בלויז פון זיבעטע נאהנטע קרובים. איך וויס אפער זיכע, אז צו מיין געבורטסטאג זענען אנגעקומען הונ־דערטער בריף און קארטלעך, אבער מיר האט מען איבערגעגעבען בלויז דריי.

שרייבען פון טורמע קאן טעלמאן איין בריף אין 14 טאג. די אנוועזענדע בעאמטע האבען פאר געלעגט, אז טעלמאן זאל זיך פאר אונז פאריבער־געהען איבערן צימער, כדי מיר זאלען זעהען, אז ער קאן זיך בעוועגען. אבער מיר האבען זיך דער פון אפגעזאגט.

פלוצים האבען מיר געשטעלט די פראגע: חבר טעלמאן, ווי גייט עס דיר בכלל? און דא זענען מיר געווארער געווארען דעם שרעקליכען אמת, מיט גרויס פערביטערונג האט טעלמאן געענטפערט:

מען האט מיך געשלאגען!

תיכף האבען זיך אריינגעמישט די בעאמטע פון פאליציי און גענומען שרייען: ארויס!

מיט אן'אלץ וואקסענדער אויפרעגונג, הא־קענדיג מיט דער פויסט איבער דער באריערע, האט טעלמאן געשריגען: מען האט מיך געשלא־גען און מען שלאגט מיך נאך איצט!

די פאליציי־אגענטען האבען אונז ארויסגע־ווארפען פון בעזוך־צימער און מיר האבען נאך געהערט, ווי טעלמאן האט געשריגען....

ברוין און פונדעסטוועגען רויט

ס.ד., וועלכע ס'איז שווער צו אונטערשיידען פון היטלעראווצעס

פון ווין קומט די בשורה, אז דער בע־וואוסטער ס. ד. קארל רענער, דער ערשטער קאנצלער פון דער רעפובליק עסטרייך, הוגא ברייטנער, דער „פינאנץ־מיניסטער" פון דער ווינער שטאטפערוואלטונג, און נאך אנ'ערך זיבע־ציג ס. ד., וואס זענען געזעסען אין תפיסה זינט פעברואר, זענען געווארען „בעפרייט". זיי קענען ווידער זיצען ביי זיך אין שטוב, טארען אבער נישט ארויס אויפ'ן גאס, בענוצען דעם טעלעפאן אדער גאר שמועסען מיט זייטיגע מענשען וועגען פאליטיק. צווישען די „בעפרייטע" געפינט זיך אויך ווילהעלם עלנבאגען, דער זעלביגער, וואס האט פאר דער מלחמה געהאלפען ארויסגיין פון טורמע דעם דעמאלסדיגען רעוואלוציאנער מוסא־ליני, ווען ער איז ארעסטירט געווארען פון דער עסטרייכישער פאליציי. מעגליך, אז דער דיקטא־טאר מוסאליני האט זיך איצט משתדל געווען ביי זיינע ווינער תלמידים פאר זיין אמאליגען גואל און האט אויף אזא אופן בעצאהלט אנ'אלטען חוב.

די עמיגראנטישע „ארבייטער־צייטונג", דער דארינקער גילגול פון דעם גרויסען ווינער בלאט (עס נעמט ביים הארצען יעדעס מאל, ווען מען רערזעהט זי) שרייבט וועגען דער „אמנעסטיע" אזוי: „דער פינאנץ־מיניסטער ד"ר בורעש איז געווען אין געניף. ער האט דארטען געוואלט אויסדינגען קלענערע פראצענטען פאר דער פעל־קערבונד־הלואה... דערביי האט ער דערשפירט, אז די שטימונג לגבי עסטרייך איז אין אויסלאנד נישט זעהר גינסטיג, ווייל מען דער וועלט בעווייזען, אז מען איז נישט אזוי בארבאריש ווי היטלער". אויך נאך איהר שרעקליכער ירידה, אין וועלכער דאס „אויסלאנד" איז נישט ווייניגער שולדיג ווי די ס. ד.־פיהרער, וואס האבען זיך אויף אויסלאנד פערלאזען, העלט די „ארבייטער־צייטונג" נישט אויף צו גלויבען אין דעם „גואל־צדק" פון גענף.

אבער די „ארבייטער־צייטונג" איז בכלל א מאדנע בעשעפעניש. מיט עטליכע וואכען צוריק זענען פון דער לינצער טורמע אנטלאפען צוויי עסטרייכישע נאציס און דריי סאציאל־דעמאקרא־טען, וועלכע זענען צוזאמען מיט זיי געזעסען. בעפרייט האבען אלעמען, קענטיג, די נאציס און אנטלאפען זענען זיי... צו היטלערן, קיין בייערן. איז ארויס א קול, אז די ס. ד. — צווישען זיי דער בעוואוסטער פיהרער פון די לינצער ארבייטער, וועלכע האבען אין פעברואר אנגעהויבען דעם קאמף, בערנאשעק — האבען זיך פשוט אפגע־שמדט. דערויף האט די „ארב.־צייטונג" געענט־פערט, עס איז שקר וכזב; והא ראיה — די, וואס מען איז חושד, פראטעסטירען אנטקעגען דעם בפירוש „אין דער רייכסדייטשער פרעסע".

איהר פערשטעהט דעם פערשטעלטען לשון? אנשטאט צו זאגען „אין דער היטלער־ אדער גבעלס־פרעסע", רעדט מען אזוי, ווי ווען עס וואלט היינט געווען אנ'ערך דאס יאהר 1932. עס וואלט זיין א יושר, ווען ערנסטע סאציאליסטן פעראינטערעסירען זיך מיט דעם ענין, א נישט וועלען זיך אין עסטרייך גופא געלד בעווייזען סאציאל־דעמאקראטען, וועלכע מען וועט נישט קענען מעהר אינטערשיידען פון היטלערס אגענטען. אויך דער עמיגראנטישער „נייער פארווערטס" נעהמט זיך שטארק אן פאר בערנאשעק'ן און זיינע חברים. ער שרייבט, אז זיי „פערווייזען איצט אין מינכען... זענען אבער דאס, וואס זיי זענען געווען: סאציאל־דעמאקראטען". עס איז אנ'ערך, ווי ווען מען זאגט: מען איז ברוין און פונדעסטוועגען רויט.

וואס איז דאס? די נארישע פרעסטיזש־פאליטיק, וואס האט פערפיהרט די דייטשע אר־בייטער אין גיהנם אריין, אדער נאאיווע נישט געניטקייט פון „עמיגראנטען געגען איינגענעם רצון" אדער גאר נאך עפעס ערגערס? די מעשה סעווערינג, וועגען וועלכען מען האט דערציילט, אז ער איז געווען היטלערס א פערעהרער, איז דאך נאך אויך נישט קלאהר. עס איז א פאקט, אז ער בעקומט פון יאנואר אן ווידער זיין מיניסטער־פענסיע, פונקט אזוי ווי סך אנדערע סאציאל־דעמאקראטישע יחסנים. וואס, וואס — אבער בעלי־צדקות זענען די היטלער־לייט נישט. (ד.פ.וו.)

Dr. med. Trepman
צעגעלניאנא 4, טעל. 216־90
ספעצ. פאר סיפיליס, טריפער און הויט־קראנקהייטען.
בעהאנדלונג פון מענערשוועכע אויך אלע ארט אנאליזן
נעהמט אן פון 8—12 און פון 5—9 אוו. זונטאג און
יום־טוב פון 8—1. בעזונדערע ווארטע־זאל פאר פרויען

נײַער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבען

נײַער פאלקסבלאט

מאנטאג
כא
4
סיון תרצד

יוני

זון-אויפגאנג 3.19
זון-אונטערגאנג 7.50

נאכ'ן וואהל-יאריד

ערב'ן אפגעבען פראטעסטען.—הכנות פון שטאט=ראט.—רעגולאמין פון דער שטאט=פערוואלטונג

(א) נאכ'ן אפיציעלען מודיע זיין די רעזול- טאטען פון דער אפשטימונג צו די וואהלען אין לאדזשער שטאט-ראט, ריכט מען זיך איצט אויפ'ן בעלייגען א רייה פראטעסטען.

דער לעצטער טערמין פון בעלייגען די דאָ- זיגע פראטעסטען, איז, כידוע, דעם 8 יוני ה. י.

אין שייכות דערמיט זענען נעכטען אין א רייה ארגאניזאציעס און גרופען, וואס האבען זיך בעטייליגט אין די וואהלען, פארגעקומען בעראטונ- גען, בכדי פעסטצושטעלען און אנצונעמען א שטע- לונג אין די פראגען פון דער אפשטימונג און פון עווענטועלען אריינטראגען פראטעסטען.

איינינע גרופען האבען צונויפגערופען פער- זאמלונגען אויף היינט און אויף מארגען.

לויט ווי מען אינפארמירט אונז וועלן וואר- שיינליך נישט ארײַנגעטראגען ווערען קיין פרא- טעסטען געגען די גאנצע וואהלען, נאר בלויז גע- גען די וואהלען אין איינינע קרייזען, ווי 1, 6 און 9.

אין משך פון דעם נעכטיגען טאג זענען אין דער הויפט-וואהל-קאמיסיע נאך נישט אריינגעטרא- גען געווארען קיין פראטעסטען, נאר מ'דארף זיך ריכטען, אז פון היינט אן וועלען זיי זיך שוין אנ- הויבען צו נויינען.

* * *

(אז) דער גרינדליכער רעמאנט פונ'ם שטאט- ראט-בנין אויף פאמארסקא 16 האלט שוין ביים פערענדיגט ווערען, און נאך פאר'ן עווענטועלען טערמין פון דער ערשטער זיצונג פונ'ם שטאט-ראט, וואס דארף געשעהן צווישן דעם 26 יוני און 2 יולי, זאל דער רעמאנט איננאנצען פערענדיגט ווערען.

* * *

(מ) מחמת דעם, וואס דאס אינערן-מיניס- טעריום האט נאך נישט ארויסגעגעבען קיין ספע- ציעלען רעגולאמין פאר שטאט=פערוואלטונגען, מוזמ'ן יסוד פון וועלכען עס דארפען אויסגעקליבען ווערען די מיטגלידער פון דער שטאט-פערוואל- טונג, וועט די קאנסטיטואירונג פון דער דאזיגער פערוואלטונג פארקומען ערשט נאכ'ן דערשיינען פונ'ם רעגולאמין.

אין דעם רעגולאמין וועט גענוי אנגעוויזען ווערען די ריכט-ליניע פון דער טעטיגקייט, די צאהל וויצע-פרעזידענטען און לאווניקעס פאר בע- זונדערע שטעט א. א. וו.

נעכטיגע זיצונג פון קהלה-פערוואלטונג

נעכטען איז פארגעקומען א זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג, די טאג-אָרדנונג איז דערגענצט געווארען מיט דער פראגע וועגען גרינדען א ב"ית קהלה-תלמוד-תורה.

דאזאר רומקאווסקי פרעגט ווי אזוי ס'זעהט אויס די הכנסה פון דער איבערגענומענער שחיטה.

פרעזעס מינצבערג ערקלערט דערויף, אז ביז איצט איז געווען אנ'עודף פון די הכנסות איבער די הוצאות. איצט אבער איך די זומער-חדשים פערקלע נערען זיך געוועהנליך די הכנסות.

אויף א פראגע פון דאזאר רומקאווסקי ענט- פערט דער פרעזעס, אז קיין ב"ית בעאמטע זענען אין דער צווישען-צייט נישט צוגענומען געווארען.

דאזאר גלאטמאן פרעגט וואס וועט זיין מיט די סטיפענדיעס וועלכע ווערען נישט בעשטימט.

פרעזעס מינצבערג ערקלערט אז אין די נאהענטסטע טעג וועט פארקומען א זיצונג פון דער סטי- פענדיע-קאמיסיע, אויף וועלכער ס'וועלען בעשטימט ווערען די סטיפענדיעס.

עס ווערט פארגעלייענט דער פראטאקאל פון דער לוסטראציע, וועלכע איז אדורכגעפיהרט גע- ווארען אין אלע אפטיילונגען פון דער קהלה דורך דער לאדזשער סטאראסטא, דער פראטאקאל איז זעהר גינסטיג פאר דער קהלה, (דעם פראטאקאל וועלען מיר בעזונדער ברענגען), נאך א קורצער דיסקוסיע איז בעשלאסען געווארען צו בעהמען צו קענטניש דעם פראטאקאל און אויף די געמאכטע בעמערקונ- גען צו ענטפערען דער סטאראסטווע.

צוליב דעם וואס דאס בילדונגס-מיניסטעריום האט זיך אפגעזאגט צו בעשטעטיגען דעם ה' קאר- מאן אלס לייטער פון דער קהלהשער תלמוד-תורה האט דער שול-אינספעקטאר פארלאנגט צו בעשטי- מען א ב"יעם לייטער, דער ענין איז איבערגעשיקט געווארען אין דער לייטונג פון דער תלמוד-תורה.

אויף דער ווענדונג פון „אגודת ישראל" איז בעשלאסען געווארען צו בעשטימען פאר דער מקוה אויף זגערזשער 27 טויזענד זל. אויף בחנמדיגע בעהער פאר די ארימער יודישער בעפעלקערונג צו דעם צוועק וועט אויך ארײַנגעשטעלט ווערען א סומע אין בודזשעט אויפן יאהר 1935.

ס'איז בעשטימט געווארען 500 זלאטעס אויף זומער-קאלאניעס ביי די „בנות אגודת ישראל".

פאר די זומער-קאלאניעס פון „נותן לחם" איז בעשטימט געווארען 500 זלאטעס בתנאי אז „נותן לחם" וועט צונעהמען אויף דער קאלאניע צוואנציג קינדער אומזיסט.

דאזאר רומקאווסקי האט זיך געווענדעט צו דער קהלה וועגען בעשטימען א סובסידיע אויף דער אקציע פון אוועקשיקען קינדער אויף קוראציע קיין טשעכאטשינעק, דרוסקעניק און ראבקע.

דאס פרעזידיום איז בעפולמעכטיגט געווארען יעדען איבדיווידועלען פאל ווען א קינד וועט דאר- פען פאהרען אויף קוראציע צו בעטראכטען און בע- שליסען בעזונדער.

דערמיט האט זיך די נעכטיגע זיצונג גע- ענד'גט.

שטרייק אין דער טריקאטאזש=בראנזשע

עס האבען זיך שוין אפגעשטעלט 35 פאבריקען

(2) עהערנעכטען איז פארגעקומען א פער- זאמלונג פון אלע ארבייטער אין דער טריקאטאזש- בראנזשע — סיי אין דער מיטעלער, סיי אין דער לוין, סיי אין דער גרויס-אינדוסטריע.

אויף דער דאזיגער פערזאמלונג איז אנגע- נומען געווארען א בעשלוס צו פראקלאמירען א שטרייק אין דער גאנצער טריקאטאזש=אינדוסטריע, בכדי צו אונטערשטיצען די פאסטולאטען פון די ארבייטער אין דער דאזיגער בראנזש, וועלכע בע- מיהען זיך, אז די פאבריקאנטען זאלען אונטער- שרייבען א נייעם קאלעקטיוון אפמאך אויפ'ן זומער-סעזאן.

נעהערנעכטען איז שוין פראקלאמירט געווא- רען א שטרייק אין דער קליין- און לוין-אינדו- סטריע, און דערבײַ זע נען אפגעשטעלט געווארען אנ'ערך 35 פאבריקען, וואס בעשעפטיגען העכער 1,000 ארבייטער.

די לעצטענס אפגעהאלטענע קאנפערענץ אינם ארבייטס-אינספעקטאראט וועגען שליסען א קאלעקטיוון אפמאך, האט נישט געבראכט צו א רעזולטאט, מחמת צו איהר זענען נישט געקו- מען די פארשטייער פון דער גרויס-אינדוסטריע.

מחמת דעם איז די קאנפערענץ אפגעלייגט געווא- רען אויף מארגען, דינסטאג.

עס איז דא א האפנונג, אז דער ענין וועט מארגען ליקווידירט ווערען.

דעלעגאציע פון פעדעראציע פון פוילישע יודען אין ענגלאנד

געשאפען א יודישען הילפס=קאמיטעט אין לאדז

אין לאדז ווײַלען איצט צוויי דעלעגאטען פון דער פעדעראציע פון פוילישע יודען אין ענגלאנד די ה"ה הרב פרענקעל און ל. יאסקאוויטש.

די דעלעגאציע איז געקומען מיט'ן צוועק צו אר- גאניזירען אין די גרעסערע שטעט פון פוילען אלגעמיינע און קאנסאלידירטע הילפס-קאמיטעטען, וועלכע זאלען שטעהען אין קאנטאקט מיט דער פעדעראציע אין ענגלאנד און זאל בעקומען פון דער פעדעראציע הילף פאר די לאדזער אינסטי- טוציעס.

אין פערשטענדיגונג מיט די דעלעגאטען האט דאזאר רומקאווסקי גענומען אויף זיך די אי- ניציאטיוו צונויפצורופען די פארשטעהער פון אלע יודישע הילפס-אינסטיטוציעס, כדי דעם דאזיגען קאמיטעט צו שאפען. די דאזיגע קאנפערענץ איז פארגעקומען נעכטען אין לאקאל פון רייזענדער- פעראיין.

ה' רומקאווסקי האט געעפענט די קאנפע- רענץ און אלס פארזיצער איז געוועהלט געווארען ה' ס. בודזינער. אין פרעזידיום זענען געוועהלט געווארען הרב סעגאל, הרב טרייסטמאן, רעד. אונגער, ד"ר קרויש, דאזאר רומקאווסקי און אינזש. מארגוליס.

רעד. אונגער בעגריסט דעם גאסט אין נאמען פון די אנוועזענדע אנ'ערך 50 פארשטעהער פון פערשידענע אינסטיטוציעס. דאן גיט דער דעלע- גאט פון ענגלאנד ה' יאסקאוויטש אנ'איבערבליק וועגען דער ארבייט פון דער פעדעראציע פון די פוילישע יודען אין ענגלאנד און דער הילף, וועלכע זיי ווילען געבען פוילען. ס'רעדען דאן נאך די ה"ה רומקאווסקי, ד"ר קראוש, ר. האפמאן, גראהמאן, אינזש. מארגוליס, סענדאווסקי און רעד. אונגער.

צום סוף איז געוועהלט געווארען א קא- מיטעט פון 15 פערזאן, אין וועלכען ס'זענען ארײַן: ד"ר טארטאקאווער, אינזש. מארגוליס, אמ- זעל, לובינסקי, הרב טרייסטמאן, רעד. אונגער, ד"ר קרויש, קראסוצקי, רומקאווסקי, בלומבערג, ר. האפמאן, סאפיר, פרוי ליגדענפעלר, סענדאווסקי און בודזינער.

דאס פרעזידיום בעשטעהט פון די ה"ה: ד"ר קרויש – פארזיצער, פרנס רומקאווסקי, אינזש. מארגוליס – וויצע פארזיצערס, קאסיר – ספיר, סעקרעטארען סענדאווסקי און אמזעל. דער קא- מיטעט הייסט יודישער הילפס-קאמיטעט.

פאבאר פון יאהרגאנג 1913

היינט, מאנטאג דעם 4-טען יוני ה. י. 8 אינ דערפריה דארפען זיך שטעלען צו דער מיליטער- איבערזיכט פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1, (פיעטריקאווער 89) די פאבאר-פליכטיגע פון יאהר- גאנג 1913, וואס וואוינען אויפן שטח פון 5 קאמיסאריאט מיט די אותיות:

T U W Y

פאר דער פאבאר - קאמיסיע נומער 2, (פיעטריקאווער 89) קווער-אפיצינע צווייטער שטאק די פאבאראווצעס פון יאהרגאנג 1913, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פונ'ם 12 קאמיסאריאט מיט די אנפאנג=אותיות:

N-O-P-R-S-Sch Sz Ś W Y

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נ' 3 (פיעטריק. 165) די פאבאראווצעס פון יארגאנג 1894 ביז 1910 און 12 קאט B וואס וואוינען אויפן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 קאמיסאריאטען און וועלכע האבען זיך צוליב א קראנקהייט, אדער אנ'אנדער וויכטיגער סבה נישט געקאנט שטעלען.

מארגען, דינסטאג, דעם 5-טען יוני 8 אין דערפריה דארפען זיך שטעלען צו דער מילי- טער-איבערזיכט פאר דער פאבאר-קאמיסיע, נומ. 1 (פיעטריקאווער 89) די פאבאר-פליכטיגע פון יאהר- גאנג 1913, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 5 קאמיסאריאט מיט די אותיות:

Z Ż Ź

און די, וואס וואוינען אין 8-טען קאמיסאריאט מיט די אותיות:

A B C D

פאר דער פאבאר = קאמיסיע, נומער 2 (פיעטריקאווער 89) קווער-אפיצינע, צווייטער שטאק, די פאבאראווצעס פון יאהרגאנג 1913, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פונ'ם 12-טען קאמיסאריאט מיט די אנפאנג=אותיות:

T U Z Ż Ź

און די, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פונ'ם 13-טען קאמיסאריאט מיט די אותיות:

A B C D

פאר דער פאבאר = קאמיסיע נומער 3 פיעטריקאווער 165) די פאבאראווצעס פון יאהר- גאנג 1913, און פלטערפ (וואס זענען דעלעגירט געווארען פון אנדערע פאוויאטען), וואס וואוינען אין לאדז, און זענען פערשריבען אויף פאבאר= ליסטעס פון אנדערע פאוויאטען. ס'איז דערביי כדאי צו בעמערקען, אז דאס איז דער לעצטער טאג, וואס די פאבאר-קאמיסיע נומער 3 אמטירט.

די פאבאראווצעס דארפען האבען ביי זיך א פערזענליכען דאקומענט, אדער אנ'אומענטיש= קייט-שיין מיט א פאטאגראפיע, א רעגיסטראציע= שיין, אנ'אדראטשעניע-קארטע, א שול-שיין און א פאך-בעשטעטיגונג.

ביז'ן 30. יוני ה. י.

זענען נאך גילטיג די אלטע 20=זלאטע=באנקנאטען

(2) לויט ווי מ'אינפארמירט אונז פון דער לאדזער אפטיילונג פון דער „באנק פאלסקי", אין שייכות מיט'ן ארויסציהען פון פערקעהר די 20= זלאטעדיגע באנק-בילעטען פון 2-טער עמיסיע (פון 1. מערץ 1926 און פון 1. סעפטעמבער 1929), וועלען די דאזיגע באנקנאטען זיין א לעגאלער צאהלונגס=מיטעל ביז'ן 30. יוני ה. י.

נאך דעם דאזיגען טערמין פערלירען די דאזיגע באנקנאטען זייער גילטיגקייט.

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעזיצט אויף:
ציגעל-גאס 11, טעל. 238=02
נעהמט אן אין הויט- און ווענערישע
קראנקהייטען, מענער-שוועכע
נעהמט אן פון 8–12 בייטאג, 4-6 און פון 7-9

רעפרעזענטאנץ- טעאטער — „ראזמאיטאשטשי" ציגעל-גאס 27 טעל. 112-25

פאזיטיוו לעצטע וואך! געזעגענונגס=פארשטעלונגען
פון דעם יודישען שוואליער, פון דעם פענאמענאלען און בעצויבערענדען
פסח'קע בורשטיין
צוזאמען מיט דעם בעליבטען כאראקטער-קאמיקער לעקב פישער
היינט, מאנטאג, 9.30 אוונט
פאפולערע פארשטעלונג צו ביליגע פרייזען
א חתונה אין שטעטל
בילעטען צו בעקומען ביי דער קאסע פון טעאטער.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149=07
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס- קראנקהייטען, מענער-שוועכע-בעהאנד- לונג און קאסמעטישע בעהאנדלונג.
עלעקטראטעראפיע.
נעהמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעפשניצע-פרייזען.

פונאַנדערטיילונג פון מלוכה-פּלעצער

אויף צו בויען פּריוואַטע וואוין-הייזער

(2) דער היגער וואָיעוואָדען־אַמט האָט נעכטען אַרויסגעגעבן אַ פאַראָרדנונג מכוח׳ן בע-שטימען מלוכה-פּלעצער אויף צו בויען וואוין-הייזער.

די דאָזיגע פּלעצער וועלען פאַרדונגען ווע-רען דורך דער פערמיטלונג פון דער „באַנק גאָ-ספּאָדאַרסטוואַ קראַיאָוועגאָ", אין פאַל ווען דאָס איבערגעבען פונ׳ם אייגענטום-רעכט וועט בעשווערט ווערען.

די בכורה ביים טיילען די פּלעצער וועלען האָבען די פּערזאָנען, וועלכע וועלען זיך פאַר-פליכטען אויסצובויען אַ וואוין-הויז אין משך פון 3 יאָהר אָהן מלוכה- און זעלבסטפערוואַלטונגס-קרעדיטען.

אַ שטרייק אין דער מיטעלער און לוין-טריקאָטאַזש-אינדוסטריע

(2) נעכטען איז אויסגעבראָכען אַ שטרייק אין דער מיטעלער און לוין-טריקאָטאַזש-אינדוסטרי.

איבערמאָרגען, מאָנטאָג וועט וועגען דעם ענין פאָרקומען אַ קאָנפערענץ.

איבערגעפאָהרען דורך אַ צוג

(2) נעבען דעם זומער-וואוינונג זשעקאָוויצע האָט אַ צוג איבערגעפאָהרען די 14-יעהריגע יאַ-נינאַ וואָיאַק פון דאָרף באָרוי-טאַטאַזשינאָו, בזשע-זשינער קרייז.

מיט אַן איבערגעשניטענעם פוס און איינגאַנ-צען אַ שווערצוקאַליעטשעטע האָט מען די פאַרוו-ונדעטע אַוועקגעפירט אין אַננאַ-מאַריאַ-שפּיטאָל אין לאָדז.

„פּאַלאַלאָום" — אַן אידעאַלער באָדניק אויף זומער-וואוינונג

יעדע פּראַקטישע בעל-הבית׳טע פּערזעהט זיך פאַר׳ן אַרויספאָהרען אויף זומער-וואוינונג אין אַ באָדניק „פּאַלאַלאָום", וועלכער איז אויסגע-אַרבייט פון אַ ספּעציעלען צעלאָלויד-מאַטעריאַל, וואָס איז פּאַטענטירט און לאָזט נישט אויסרייבען די קאַנטען.

„פּאַלאַלאָום" ווערט בענוצט אין וואוינונגען, קיכען, קאָרידאָרען, פּראַצאָוניעס א.א.וו. צו בעדעק-קען די פּאָדלאָגעס, צו דעקאָרירען, צו בעדעקען די ווענט, דערביי איז ער אויך פּראַקטישער און היגיענישער ווי ליגאַלעאום. ביליג ווי פּאַפּיר.

פרישע לופט און פרישע קלעפּ

פּאַסירט האָט עס שבת-צו-נאַכט אינ׳ם פּאָניאַטאָווסקי-פּאַרק

(א) דאָס זענען שוין אַזויזאָגען „טראַדי-ציאָנעלע קלעפּ", וואָס זענען שוין אַ יאָהר-יעהר-ליכע שבת-איינפיהרונג אין די היגע פּאַרקען.

און אַזוי ווי דער זומער 1934 איז נישט היזוב׳ער און נישט בעסער פון די זומערן אין 1933 און 1932, גיט אונז די „פּאַס"-אַגענטור, איבער, אז דעם היינטיגען שבת-צו-נאַכט זענען אויף אַ גאַר נישקשה׳דיגען אופן בעלייגט געוואָרען מיט כוליגאַנישע שטעקענעס: אַנשעל געליבטער (פון צל. 1. מאַי 15), יצחק קליימאַן (פון 6. שערפּיען-גאַס 12), יעקב פּראָכטצווייג (פון פּראַנטשישקאַ-נער 61), לעאָן געלבאַרט (פון פּאַלודניאָווא 11) שלמה קאָטליצקי (פון צל. 1. מאַי 4) און יצחק ראָזענבערג (פון זשגאָווסקאַ 80).

פּאָגאָטאָוויע האָט די אַלע פערוואונדעטע ערטיילט ערשטע הילף, און פּאָליציי זוכט די געפעהרליכע כוליגאַנעס, וועלכע זענען אין דער פינסטער ענטלאָפען.

אַלעקסאַנדער גראַנאַך
פּרעמיער פון ריינהאַרד׳ס טעאַטער
איז ראָדז.

דער „מוטער-טאָג" אין לאָדז

(2) איז בעטען געפייערט געוואָרען דורך גאָ-טעסדינסטען אַ רייע פאַראַנשטאַלטונגען, ווי אַקאַ-דעמיעס, אַרטיסטישע אַרויסטרעטונגען, פאַרטיילונג פון פּריזען און מתנות א.א.וו.

ליקווידירט 43 אונטערנעה-מונגען אין לאָדז

(2) ווי מיר דערוויסען זיך האָט דער איבוסטרי אַמט פון דער 1 אינסטאַנץ ביי דער שטאָט-פער-וואַלטונג אין משך פונ׳ם חודש מאַי, פאַרנאָטירט די ליקווידירונג פון 43 אונטערנעהמונגען אויפן שטח פון לאָדז — פון זיי 21 פאַבריקען און 22 האַנ-דעלס-אונטערנעהמונגען.

פאַרשטייט זיך, אַז דער אַרבייטסלאָזיגקייט אין שטאָט קומט דערפון נישט צו קיין געזונד.

פּראָטעסט-אַקציע געגען די עליה-בעגרענצונגען

ווי בעקאַנט קומט היינט אין וואַרשאַ פאָר די פאַראייניגטע פּראָטעסט-אַקציע געגען די עליה-בע-גרענצונגען אין ארץ-ישראל.

צוליב טעכנישע סיבות איז די אַקציע אין לאָדז נישט אָרגאַניזירט געוואָרען אויף מאָרגען, ס׳איז געשאַפען געוואָרען אַן אַלגעמיינער פאַראייניגטער קאָמיטעט וועלכער וועט אָנפיהרען מיט דער אַקציע דער טערמין פון פּראָטעסט וועט בעזונדערס מיט-געטיילט ווערען.

גרויסע ברוק-אַרבייטען אין לאָדז

(2) די לאָדזער שטאָט - פערוואַלטונג טרעט בקרוב צו אַדורכצופיהרען גרויסע ברוק-אַרבייטען אין דער שטאָט.

בפרט וועלען די דאָזיגע אַרבייטען געפיהרט ווערען אין די פאָרשטעט באַלוט, כאַיני און ווידזעוו, וועלכע בעמיהען זיך שוין פון לאַנג, אַז מען זאָל אויסברוקירען „מענשען-גלייך".

עס וועלען געלייגט ווערען בייע ברוק, און אויך אויספאַררייכט ווערען אַלטע, אויף וועלכע עס איז שוין אונמעגליך אַ פוס צו שטעלען.

פערשוואונדען געוואָרען אַ שילער פון אַ זגערזשער פאָלקס-שול

(2) דעם פאָריגען מיטוואָך איז אַרויס פון שטוב דער 11-יאָהריגער יוזעף כודאָפּינסקי (שי-לער פון אַ פאָלקס-שול אין זגערזש) און איז ביז היינט נישט צוריקגעקומען.

פּאָליציי זוכט דעם פערשוואונדענעם יונגעל און עס זענען נאָך איהם פונאַנדערגעשיקט געוואָ-רען שטעק-בריף.

לויט ווי עס טענהן זיינע חברים האָבען זיי אַליין געזעהען ווי צו איהם זענען מיטוואָך צוגע-גאַנגען 2 פערשוינען, וועלכע האָבען איהם אַ פרעג געטון, גיי עס פיהרט דער וועג צו פּראַבאַטשעוויטש. דאָס יונגעל איז זיי אַליין אַוועק ווייזען דעם וועג און איז בעלם געוואָרען — מ׳ווייסט נישט וואו.

אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון דער קריין-אוניע פאַר גייסטיגע אַרבייטער

(2) אין אייגענעם לאָקאַל אויף פּעטריקאָווער 108, איז עהרנבעכטען אין אָוונד פאָרגעקומען אַן אַלגעמיינע דעלעגאַטען-פערזאַמלונג פונ׳ם קריין-ראַט פון או.פ.א.

נאָכן אויסוועהלען אַ בייע פערוואַלטונג, איז פאָרגעקומען אַ דיסקוסיע וועגען דער איצטיגער לאַ-גע פונ׳ם אַרבייטער-קלאַס און ס׳איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע אין וועלכער עס ווערט צוו. אַגד. געפאָדערט איינצופיהרען אַ 40-שעהדיגע אַרבייטס-וואָך, אָנצוהויבען אַ ראַציאָנעלען קאַמף מיט דער אַרבייטסלאָזיגקייט, צו פיהרען אַ מלוכה קאָנטראָלע איבער דער אינדוסטרי, האַנדעל, באַנק און א. וו. א. וו.

א בוי-אינספּעקציע אין שטאָט

(2) ווי מיר דערוויסען זיך וועט זיך היינט, מאָנטאָג אָנהויבען אַ בוי-אינספּעקציע אין לאָדז, בכדי פעסטצושטעלען דעם זיכערקייטס-מצב פון די הייזער אין די גאַסען.

די דאָזיגע אינספּעקציע האָט אַ שייכות געראַמיט, וואָס לעצטענס זענען פערנאָטירט געוואָ-רען פיל פאַלען, ווען שטיקער טינק פון די מויערען און גזימסען פאַלען די דורכגייער אין ד קאָפּ, פונקט, להבדיל, ווי די פּרענטען און שטע-קענס פון די זיגערישע כוליגאַנעס — אַ בראָך צו זייערע קעפּ...

אין פאַל, ווען עס וועלען ווערען פעסטגע-שטעלט דעפעקטען אין די הייזער, און זיי וועלען נישט צו דער צייט פאַרריכט ווערען, וועלען זיך די בעלי-בתים אויסריכטען שטרענגע שטראָפען.

גוט מאָרגען!

אַ „טאָג-פאַרן טאַטען"...

ביי אונז אין לאָדז, אַזוי ווי אין אַלע אַנ-דערע שטעט אין פּוילען, ווערען איינגעאָרדענט כל׳ערליי „טעג" און „וואָכען": אַ „טאָג פאַר די פייערלעשער", אַ „וואָך פאַר לאָפּ", „טעג געגען כראָנישע קאַטאַרען", אַ „טאָג געגען בויכווייטאָג", אַ „טאָג געגען שוויעזשבע" און אַנדערע „געגענס". איצט טעג: אַ „טאָג פאַרן קינד", א „טאָג פאַר דער מוטער". פאַר אַלע אָרדענט מען איין „טאָג": פאַרן קינד, פאַר דער מוטער, פאַר דער מוהמע, פאַרן פעטער — א חוץ פאַרן... טאַטען!

פאַרוואָס זאָל מען טאַקע נישט איינאָרדנען אויך אַ „טאָג פאַרן טאַטע"?

וואָס דאַרף אין דעם „טאָג פאַרן טאַטע" געטאָן ווערען?

אין דעם „טאָג פאַרן טאַטע" דאַרפען די טעכטער נישט רייסען פונם טאַטען קיין פּאָסטן: מיר אַ קלייד! מיר אַ פּאָר פּלעטשאַנקעס! מיר אַ הוט! מיר אַ קאָסטיום! מיר אַ מאַנטעל!

אין דעם „טאָג פאַרן טאַטע" דאַרף די מאַמע לאָזען דעם טאַטען מנוחה, און נישט מאַטערן: וואָס איז מכה אַביסעל כסף? וואָס וועט זיין מיט אַ דאַטשע? פאַרוואָס פאָהרען אַנדערע ווייבער קיין קריניצע און שטשאַווניץ און איך מוז מיך פּרעגלען אין לאָדז? א. א. וו.

אין דעם „טאָג פאַרן טאַטע" דאַרף מען צום טאַטען נישט אַריינלאָזען דעם ווירט, דעם סעקוועסטראַטאָר, דעם קאָמאָרניק, בעלי-חובות און אַנדערע שלעק. וועט עמיצער קומען, דאַרף מען ענטפערן: דער טאַטע איז נישט אין דער היים.

פאַר אַלע טוט מען איינאָרדנען „וואָכען" און „טעג", נאָר קיין „טאָג פאַרן טאַטען", טוט מען נישט איינאָרדנען".

ווי זאָגט צווייליך אויף א „חתונה אין שטע-טעל": — „אַנ׳צוולה באמנות!"...

הקיצור, ס׳איז שוין די העכסטע צייט איינ-צואָרדנען אין לאָדז — אַ „טאָג פאַרן טאַטע!"..:

אב—נעס.

אַ דאָרפס-געשיכטע

טאַטע און ברודער האָבען זיך מסדים געווען...

(2) דאָס יונגע פּיירל סטעפאַן רעטיק פון דאָרף וועוויאַראָוו, ראַדאָמסקער קרייז, האָט זיך פערליבט אין דער טאָכטער פון רייכען פּויער אַנטאָני שמיכאַוויטש.

האָט אַנטאָני געלאָזט וויסען רעטיק, אַז ער וועט איהם זיין טאָכטער נישט געבען פאַר אַ ווייב, ווייל ער איז אַ צו גרויסער אָרימאַן.

האָט רעטיק ווידער דערקלערט, אַז — אויב שוין יאָ אַזוי, וועט ער די כלה דער׳הרג׳ענען און זיך דער׳הרג׳ענען.

אַנטאָני האָט דאַן מיטגענומען זיין זוהן יוזעף און זיי ביידע האָבען פערנאַרט אין פעלד רעטיק׳ן און מיט עטליכע קלעפּ אין האַרץ אוועק-געלייגט איהם אַ טויטען.

מ׳האָט די 2 מערדער אַרעסטירט.

זעלבסטמאָרדען

(2) אויף קילינסקיעגאָ האָט זיך געסמ׳ט מיט זאַלץ-זויער אַ געוויסע בראָניסלאַוואַ לעווינסקאַ.

דאָס זעלבע האָט געטון, נאָר מיט סובלימאַט דער אַרבייטסלאָזער און הימלאָזער אַלפרעד זאַק-לישעווסקי אויף שלאָנקאַ 2.

מ׳האָט זיי ביידען אַפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

איבערגעפאָהרען דורך אַן אויטאָ

(2) אויף ראָג וואָלטשאַנסקאַ און ראַדוואַנ-סקאַ איז נעכטען איבערגעפאָהרען געוואָרען די 37 יעהריגע קאַזשימיערע ראַטערסקאַ (פון קאָנטנאַ 12).

מיט אַ צובראָכענער האַנד, טיפע וואונדען אין קאָפּ און איינגאַנצען אַ שווער-צוקאַליעטשעטע האָט זי פּאָגאָטאָוויע אַפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

דעם שאָפער האָט מען געמאַכט אַ פּראָטאָקאָל.

Dr. HELLER
ספּעצ. פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע
8 טראַאוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט,
זונטאָג פון 11—2 מיטאָג.
פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
אונבעמיטעלטע— לעטשניצע-פּרייזען

DR. MED. H. LUBICZ
פאַר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראַנק.
צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפּפאַנגס-שעה׳ן 8—10, 12—2, און 5—8 זונטאָג און יו"ט 9—1. פאַר דאַמען בעזונדערער וואַרטע-זאַל.

יודיש טעאַטער „פילהאַרמאָניע" גאַרוטאָוויטשאַ 20
טעל. 213-84
היינט גרויסע פּאָפּולערע פאָרשטעלונג!
היינט, מאָנטאָג, 9.15 אָוונט צום לעצטען מאָל פּרייזען פון 50 גר. ביז 1.50
ש. אַנ-סקי׳ס דראַמאַטישע לעגענדע אין 3 אַקטען.
„דער דיבוק"
מאָרגען, דינסטאָג, נאָר 1 מאָל, דאָס בעליבטע לעבענס-בילד
„געלד, ליבע און שאַנדע"
פּרייזען פון 50 גר. ביז 1.50
ס׳בעטייליגט זיך אונזער ערשטקלאַסיגער אַנסאַמבל: רבקה נהרה, ליזבאַ ראָזענבערג, גאָוואָ-ווסן, חנה פּאָ-דערמאַן, סאָניע בעזמאַן, יגליגם ראָקאָוו, נתן רייכענבערג, דוד האַסבורגער, יעקב ווינבערג, ה. באַלבירסקי, קלמן נוסמאַן, וו. ביהווין א. א.
בילעטען צו בעקומען אין טעאַטער-קאַסע.

ראַטעוועט אייער געזונד!
קראַנקע אויף דופּטורען (ברוך-קראַנקהייטען)
ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל-גומי-באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע העלפען ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אָהן אָפּעראַציעס פון אַלע מינים ברוך-קראַנקהייטען (רופּטורען) אפילו די עלטסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

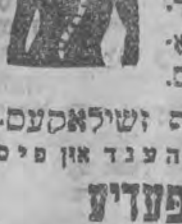

דאָס אַראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס בעזייטיגט איך דורך פּערלעגען ספּע-ציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע בויך-באַנדאַזשען.
אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הוי-קערס) אָרטאָפּעדישע הייל-גאָרסעטען אויף ביינער-שווינדזוכט און אַלע אַנדערע פעהלערן אָרטאָ-פּעדישע הייל-אַפּאַראַטען אויף פּלאַטפוס.

ספּעציעלע איינלאַגען לויט גיפּס-מאָדעלען. אויף זשילאַקעס. - גומי-זאָקן לויט מאָס. קינסטליכע הענד און פיס
ספּעציעלער אַנשטאַלט פאַר הייל-אָרטאָפּעדיע
Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ אויס לעמבערג
לאָדז, פּיראַמאָוויטשאַ 9 (אַלגינסקאַ)
(פראָנט פּאַרטער), טעל. 177=09 נאָהנט פון לאָדזער פאַבריקס-באַהנהויף
בעמערקונג: דאָס ערשיינען פון די קראַנקע איז אונבעדינגט נויטיג.
צאָהלרייכע דאַנקזאַגונגען און דאַנק-בריף.
(אין זגערזש אויף טלאָמאַצקאַ № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

ספּאָרט-בעוועגונג

מייסטערשאַפט פון „א“-קלאַס אין לאָדז

הכח — ווידזעוו 1:3 (0:2)

מיר האָבען שוין אַנגעוויזען, אז דער „הכח“ פון דער ערשטער רונדע איז נישט דער „הכח“ פון איצט.

באַלד אין אָנהויב האָט „הכח“ נאָר צוגע־שטעלט פונקטען, דאַן האָט זיך די ענטוויקלונג אין מינוס אָפּגעשטעלט. און דאַן האָט זיך אָנגע־הויבען די עליה. איצט קען מען זאָגען, אַז „הכח“ איז געוואָרען אַ מאַנשאַפט, מיט וועלכער מען וועט זיך רעכענען אין דעם „א“-קלאַס, דאָס איז געשע־הען צוליב דער אַמביציע פון דער גאַנצער מאַנ־שאַפט און קודם-כל צוליב דעם, וואָס ראַפּאָפּאָרט פאָרם האָט זיך שטאַרק פאַרבעסערט און לסוף צוליב דעם, וואָס „הכח“ האָט בעקומען אַזא וואַרטפולען שפּילער ווי בערענשטיין איז.

אויב „הכח“ האָט דאָנערשטאָג זיך ווירדיג אַקעגענגעשטעלט ל.ט.ס.ג. איז דער נעכטיגער נצחון איבער „ווידזעוו“ פולשטענדיג פאַרדינט. די ערשטע צוויי גאָלען פאַר „הכח“ זענען געפאַ־לען אין דער ערשטער העלפט דורך פּרעסערן און גערטעל און אין דער צווייטער העלפט דורך בערנשטיינען.

ל. ט. ס. ג. — טוריסטען 2:2

ס. ק. ס. — מכבי 1:5

ווימא — קאַלישער ספּאָרט-קלוב 0:3

וו. ק. ס. — ל. ק. ס. I 0:4

מייסטערשאַפט פון „בע“ קלאַס אין לאָדז

טור — בר-כוכבא 1:3

וו. ק. ס. — שטערן 1:2

דעם דאָזיגען מעטש האָט „שטערן“ נישט פאַרדינטערהייט פאַרשפּילט און דאָס אין א גרוי־סער מאָס צוליב דעם ריכטער פענדושימאַנוש, וועלכער פיהרט שוין דעם פּירטען מעטש פון „שטערן“ און שטענדיג אַזוי מאָדנע, אז „שטערן“ מוז פאַרשפּילען.

מכבי'ס אנטייל אין יום-טוב פון פיזישער ערציהונג און מילי־טערישער צוגרייטונג

מיטוואָך 8 אין אָוונט קומט פאָר אין „מכבי“ אַ פאַרזאַמלונג פון אלע ספּאָרטלער און גימנאַסטיקער וועגען אנטייל אין דער פּראָפּאַגאַנדע־וואָך פאַר פיזישער ערציהונג און מיליטערישער צוגרייטונג.

גימנאַסטיק-סעקציע ביי „מכבי“

ביי „מכבי“ זענען געשאַפען געוואָרען פרישע גימנאַסטישע סעקציעס אונטער דער אָנפיהרונג פון בראָניסלאַוו גערשט.

ליגע-מעטשען איז לאַנד

פּאָגאָן — לעגיאַ 0:1 (0:0)

וואַרשאַוויאַנקאַ — פּאָדגורזש 2:3

רוך — גאַרבאַרניאַ 4:7 (0:3).

אויף דעם דאָזיגען מעטש זענען אַנוועזענד געווען 12 טויזענד מענשען.

פּאָלאָניאַ — קראַקאָוויאַ 1:2

וואַרטאַ — ל. ק. ס. 0:2

וויסלאַ — סטזשעלעץ 0:3

אינטערנאַציאָנאַלע פריינד־שאַפטס-מעטשען

רעפּרעזענטאַנץ פון טשערנאָוויץ (רומעניען) — רעפּרעזענטאַנץ פון סטאַניסלאַוואָוו 4:3.

אויסטריאַ (עסטרייך—רעפּרעז. פון בילץ 2:3

אַרמירא— רעפּרעזענטאַנץ פון שלעזיען 3:5

אַרמיראַ — רעפּרעזענטאַנץ פון שלעזיען 3:5

רעפּרעזענטאַנץ פון ריגא — רעפּרעזענטאַנץ פון ווילנא 0:2.

פוילישע מייסטערשאַפט אין נעץ-באַל פאַר פרויען

אין ווילנאַ זענען פאָרגעקומען די פּערמעסטו־נגען אין נעץ-באַל פאַר פרויען, דאָס ערשטע אָרט האָט פאַרנומען א.ז.ס. (וואַרשאַ), דאָס צווייטע — א.ז.ס. (לעמבערג), דאָס דריטע — א.ז.ס. (ווילנא). און דאָס פירטע — סאָקאָל (גרודזשאָנדז).

150 קילאָמעטער-ציקליסטען־לויף פון „זיעדנאָטשאָנע“ אין לאָדז

נעכטען איז פאָרגעקומען דער גרויסער ציקליס־טען-לויף אויף 150 קילאָמעטער צוליבען יובילע־אום פון „זיעדנאָטשאָנע“. דעם לויף האָט געוואו־נען קאַפּיאַק פון וואַרשעווער „פּראַנד“ אין 5 שעה 5 מינוט און 52 סעקונדען.

פוילישע טעניס-מייסטערשאַפט

א. ז. ס. (וואַרשא) — ווימאַ (לאָדז) 0:7

די פּערמעסטונג וועגען דער פוילישער מאַנ־שאַפטס-מייסטערשאַפט אין טעניס האָט זיך פאַר־ענדיגט מיט אַ זיג פון א.ז.ס. (וואַרשאַ).

פּראָפּאַגאַנדע = וואָך פאַר פיזי־שער ערציהונג און מילי־טערישער צוגרייטונג

נעכטען האָט זיך אין לאָדז אָנגעהויבען די פּראָפּאַגאַנדע-וואָך פאַר פיזישער ערציהונג און מי־ליטערישער צוגרייטונג. די הויפּט-פּערמעסטונגען, אין וועלכע ס'וועלען אַנטיילנעהמען הונדערטער ספּאָרטלער וועלען פאָרקומען דעם 10 יוני.

האַלב-פינאַלען אין די וועלט־מייסטערשאַפטען אין פוס.באַל

די נעכטיגע האַלב-פינאַלען אין די וועלט-מייס־טערשאַפטען אין פוסבאַל האָבען געבראַכט צוויי גרויסע סענסאַציעס, די רעזולטאַטען זענען געווען פאָלגענדיגע:

טשעכיען — דייטשלאַנד 1:3

איטאַליען — עסטרייך 0:1

אַזוי אַרום האָבען זיך אין פינאַל קוואַליפי־צירט איטאַליען און טשעכאָסלאָוואַקיי.

„מאָרגענשטערן“ טורן- און ספּאָרט-פעסט

קומט פאָר שבת, דעם 16-טען יוני

דער טורן- און ספּאָרט-פעסט פון „מאָרגען־שטערן“, וועלכער איז צוליב דעם שלעכטען וועטער אָפּגעלעגט געוואָרען, קומט פאָר שבת דעם 16-טען יוני אויפן סטאַדיאָן פון ל.ק.ס. אַל. אוניאַ 2.

אין די פאַר וואָכען צייט וואָס דער פעסט איז אָפּגעלעגט געוואָרען האָבען די אינסטרוקטאָרען אין בעמיהט אַריינצוברענגען אין פעסט-פּראָגראַם אַ גאַנצע רייה אויסבעסערונגען וואָס וועלען זיין אַ גרויסע איבעראַשונג פאַר אַלע פריינט פון פיזישע דערציהונג.

בּיז 400 ספּאָרטלער וועלען שבת דעם 16 פול מאַכען דעם ספּאָרט-סטאַדיאָן. ס'איז צו דער וואַרטען אַז דער מאָרגענשטערן-טורן-פעסט, וועט אַזוי גוט ווי אַלע אַרויסטרעטונגען פון דער ספּאָרט אינסטיטוציע אַראָפּ מיט דעם געהעריגען דערפאָלג.

ראַדיאָ-פּראָגראַם

מאָנטאַג, דעם 4-טען יוני 1934

6,35 גראַמאָפאָן. 6,40 גימנאַסטיק. 6,55 גראַמאָפאָן. 7,05 ידיעות. 7,10 גראַמאָפאָן. 7,30 פּרעסרעווייע. 11,57 צייט-סיגנאַל, ידיעות. 12,05 פּרעסע. 12,10 מוזיק. 1,05 מוזיק. 2 עקספּאָרט קאָמוניקאַט. 4 קאָנצערט. 4,45 געזאַנג-רעטשיטאַ[...] 5 פאַר קינדער. 5,15 קאַמער-קאָנצערט. [...] רעפעראַט. 6,15 גראַמאָפאָן. 6,20 זעלנער [...] אוידיציע. 6,55 רעפערטואַר פון די מעטעאָ[...] קאָמוניקאַט פון לאָדז. 7 פּרעסרעווייע. 7,15 גראַ־מאָפאָן. 7,50 ספּאָרט. 8,02 מוזיק. 8,50 ידיעות. 9 טראַנסמיסיע פון גדיניע. 9,02 גראַמאָפאָן. 9,12 ליטווישע מוזיק. 10 פעליעטאָן. 10,15 טאַנ[...] מוזיק. 10,45 גראַמאָפאָן. 11 ידיעות, קאָמוניקאַט[...]

* * *

פון אויסלאַנד

5,50 מינכען — קאָנצערט. 7,50 בּירמי[...] סטער — אָפּערע פון מאָצאַרט. 8.15 דאַווענטרי — קאָנצערט. 8,15 לייפּציג — סימפ. קאָנצערט. 9,00 קעניגסוואוסטערהויזען — אָפּערעטקע.

Dr. REICHER

פּאָלודניאָוואַ 28, טעל. 201-93

ספּעציאַליסט

פאַר מענער-שוואַכע-בעהאַנדלונג,

סעקסועלע בעראַטונגען און פּסיכאָ-אַנאַליזען

נעהמט אָן פון 8–11 פריה און פון 5–8 אָוונט

DR. MED.

H. Różaner

הויט, וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע

NARUTOWICZA 9, tel. 128-98.

עמפּפאַנגט פון 8–10 און פון 5–8 אָוו.

יודישער קאַמעראַל-טעאַטער, אַלעע 1-טער מאַי 2.

גאַסטשפּילען פון די בעקאַנטע סצענע- און פילם-אַרטיסטען

יאָנאַס טורקאָוו — און — דיאַנאַ בלומענפעלד

אונגעהויערער גרויסער דערפאָלג! בראַוואָ יאָנאַס טורקאָוו און דיאַנאַ בלומענפעלד

שוין לאַנג האָט מען אין לאָדז נישט געזעהן אַזאַ גלענצענדע אויפפיהרונג ווי נעכטען אין „קאַמעראַל“-טעאַטער „די סיבה“, דער עולם איז אַוועק פון דער פאָרשטעלונג בעגייסטערט.

היינט, מאָנטאַג, 9.30 אָוונט, צום 5-טען מאָל די שטאַרק אויפגענומענע פּיעסע

„די סיבה“

סאָציאַלע דראַמע אין 4 אַקטען (6 בילדער) פון לעאָנאַרד פראַנק,

יודיש: יצחק טורקאָוו. אינסצעניזאַציע און רעזשי: יאָנאַס טורקאָוו.

ס'נעמען אנטייל דער גאַנצער אַנסאַמבל לויט א. ב.: בלומענפעלד דיאַנאַ, ביאַלקאָוויטש ישראל, גינסבערג יעקב, ווייגנאַלד שלמה, טורקאָוו יאָנאַס, טופּמאַן ישעיה, טופּמאַן מרים, לערער ראָמאַ, קוזניעצאָוו לייב. דעק. י. ביאַלקאָוויטש. איטפּרעסאַריאָ: ב. קאַגאַנאַ. אונספּיציענט: ש. טופּמאַן

בילעטען צו בעקומען ביי דער קאַסע. מאָרגען, דינסטאַג, 9.30 אָוונט „די סיבה“

דער אריער-פּאַראַגראַף

ר. איזראַעל

126

שפּאַנענדער ראָמאַן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

— וואָס איז דען גליק, האָט פּריצי געענט־פערט, דאָס איז דאָך אויך נאָר אַ רעלאַטיווער בעגריף, וואָס ביי איינעם ווערט אָנגערופען גליק איז ביי דעם אַנדערען נישט דאָסזעלבע. גליק קען מען זיך לויט מיין מיינונג, אַליין איינרעדען, אויב אַ מענש איז איבערצייגט, אַז ער קען נישט מעהר דערגרייכען צו אַבסאָלוט גליק, דאַרף ער זיך פּרו־בען איינרעדען אַז ער איז גליקליך, אַזוי דאַרפסט אויך דו, לויט מיין מיינונג, טון.

— איך וועל דאָס טון אויף וויפיל עס וועט מיר סטייען כוח צו דעם, איך וועל עס טון נישט פאַר אונזערטוועגען, נאָר פאַר דער טובה פון העלען.

פּריצי האָט אַלץ אָפּגעשלעפט מיט דעם גע־שפּרעך, וועלכע האָט געדאַרפט פאָרקומען צווישען איהם, הייבריכ'ן און העלען, הגם ער האָט זיין איינפאַל געהאַלטען פאַר אַ ריכטיגען און דעם גע־דאַנק פאַר אַ לאָגישען, האָט ער דאָך, עפּעס מורא געהאַט פאַר דעם דאָזיגען געשפּרעך. הייבריך האָט איהם מיט זיינע עטליכע ווערטער אָפּגעקלאָפּט פונם מוט. פּריצי האָט זיך טאַקע אָפּגעשטעלט הערויף, צי דאָס, וואָס ער האָט געזאָגט הייבריכן, אַז מ'־קען זיך איינרעדען דאָס גליק איז טאַקע באמת אַזוי, צי איז גליק אַן אינדיווידועלער ענין פאַר יעדען מענשען בעזונדער. דעריבער האָט פּריצי כסדר אָפּגעשלעפּט, אַז דאָס געשפּרעך זאָל דערווייל נישט פאָרקומען.

די פיר מענשען, הייבריך, פּריצי, העלען און לאָטאַ האָבען אין לאָדז געוואוינט צוזאַמען. די ערשטע טעג, גאָרנישט געטון, נישט געפּרובט אַפילו זיך צוזאַמענצוקומען מיט מענשען און אַפילו צו טראַכטען, וואָס ס'וועט זיין ווייטער. קודם כל האָט פּריצי געוואָלט זיך איינלעבען אין דער ביי־סביבה און זיך צוגעוואוינען צום געדאַנק, אַז דערווייל איז דאָ זיין ביי פאָטערלאַנד, וואו ער וועט מוזען פאַרברענגען זיינע יאָהרען. אַ היבש ביסעל געלד האָבען זיי נאָך געהאַט פון די פופציג טויזענד מאַרק, וועלכע פּריצי האָט מיט דער הילף פון אַ דעטעקטיוו צוגענומען ביים לייטענאַנט אַלפרעד בעהמע, אַזוי אַז וועגען אויסהאַלטען זיך האָבען זיי דערווייל נישט געהאַט וואָס צו דאַרגען. הייבריך האָט אויך אַביסעל געלד בעזאָרגט נאָך פאַר זיין אַפּפאָהרען פון דייטשלאַנד צו זיין מוטער, מיט אַ גרוס פון זיך, אַז ער לעבט און איז געזונד...

די פיר פרעמדע מענשען האָבען געוואוינט אין אַ בעזונדערער וואוינונג אין צענטרום פון שטאָט און געלעבט זייער אייגען לעבען. מיט זייער בשכנות האָט געוואוינט לייב רובינאָוו, אַ יונגער־מאַן, וועלכער איז געווען שטאַרק בעקאַנט אין די יודיש-געזעלשאַפטליכע קרייזען אין לאָדז. אַ ביד־ריגער, דיקער, מיט לעבעדיגע אויגען, אַ ריהרעווי־דיגער רעדנעריגער און ענערגישער, האָט רובי־נאָוו געהאַט אַלע מעלות און חסרונות פון אַ מענש, וועלכער ווייסט אַלץ, אָבער נאָר אויבערפלעכליך און נישט גרינדליך. רובינאָוו איז געווען אויפריכ־טיג, וועלכע איז דערגאַנגען ביז פרעכקייט און צי־ניזם. אַ מענש מיט פעסטע פּרינציפּען, האַרט צו ווייבע געגנער און שאַרף אין רעדען. מ'האָט נישט געקענט זאָגען, אַז ער איז געווען אַ קאַרגער, פּונקט פאַרקעהרט, מאַנכעסמאָל האָט מען צוליב זיין ברייט־קייט זשעסט געהאַט דעם איינדרוק, אַז דאָס איז אַ מענש, וועלכער גיט לייכט אויס געלד, אַנ־דערש מאָל האָט מען ווידער געמיינט, אַז דאָס איז דער קאַרגסטער מענש אויף דער וועלט.

רובינאָוו איז געווען אַן אַלטער בחור מיט אַנ־אייגענאַרטיגען קוק אויף דער חתונה-אינסטיטוציע בכלל, אַ מענש, וועלכער האָט ליב געהאַט סיס־טעם, אָרדנונג און אַלץ באַזירט אויף לאָגיק און פּראַקטישען שכל. אין לאָדז האָט מען איהם גע־רופען „אַ באַש בראַט“ און אַוועלכער איז ער אויך געווען. אין די קרייזען, וואו מ'האָט איהם און זיין כאַראַקטער געקענט האָט מען איהם זעהר ליב געהאַט, דאַגעגען די מענשען, וועלכע ס'איז אויסגעקומען מיט איהם דאָס ערשטע מאָל זיך צו טרעפען און צו רעדען מיט איהם, האָבען איהם געהאַלטען פאַר אַ בעל-גאוה, זיין אויסהאַלט האָט ער שטענדיג געהאַט און מ'האָט איהם געהאַלטען פאַר מעהר גביר, ווי ער איז אין דער ווירקליכ־קייט געווען.

רובינאָוו האָט שטאָלצירט דערמיט, וואָס ער איז אַן אונאָפּהענגיגער מענש און קען יעדען איבער־צייגען זאָגען דעם אמת אין די אויגען אַריין, הגם די דאָזיגע אמת'ען זענען שוין געוואָרען צו אָפּט און איבערגעטריבען, אַ ציוניסט פון איבער־צייגונג, אַ ראַדיקאַל אין די אַנשויאונגען אַזוי ווי אין כאַראַקטער, דער דאָזיגער לייב רובינאָוו האָט געוואוינט בשכנות פון די פיר „דייטשען“ וועלכע זע נען געקומען פרעמדע קיין לאָדז. דער בייגעריגער רו־בינאָוו האָט זיך שטאַרק פאַראינטערעסירט מיט די וועלטענע געסט, וועלכע ער האָט אַריינבעקומען אַלס שכנים, ס'האָט איהם פאַראינטערעסירט זייער אויסזעהען, זייער נישט דרייסטקייט, זייער פרעמד־קייט און זייערע איבערגעשראָקענע אויגען, לויט זייער שפּראַך וועלכע די פרעמדע האָבען גערעדט האָט ער זיך אָנגעשטויסען אַז דאָס זענען די דייטשען און דעריבער האָבען איהם די מענשען נאָך מעהר פאַראינטערעסירט, נאָך די געשעהעניש אין דייטשלאַנד פון וועלכע רובינאָוו איז געוואָרען פאַרכאַפּט האָט איהם אינטערעסירט יעדעס פּרט וועלכער איז פון דאָרטען געקומען, ער האָט נישט געקענט דערגעהען צי דאָס זענען יודען אָדער נישט.

פון דער אַנדערער זייט איז ער פאַרכאַפּט געווען פון דער שעהנקייט פון די צוויי פרויען, וועלכע האָבען זיך געפונען צווישען די פיר מענשען אויף זייערע פּנימער איז געלעגען אַ געוויסע מיד־קייט, וועלכע האָט עדות געזאָגט פון גרויסע איבער־לעבענישען, אָבער דאָס האָט נישט געקענט אָפּ־ווישען די העררליכקייט פון איינער דער בלאָנדינער און פון דער אַנדערער דער ברונעטקע.

רובינאָוו האָט נישט פיינד געהאַט דאָס פרויען געשלעכט, ער איז געווען אַ שטאַרקער איבערקלי־בער און נישט אַלע פרויען זענען איהם געפעלען געוואָרען, און איהם אָבער וועלכע ס'איז פריער געפעלען געוואָרען, האָט ער שוין נישט געקאַרגט קיין מיה און נישט קיין געלד כדי צו דער פרוי נעהנטער צו קומען און מיט איהר צו שליסען אַ נאָענטע בעקאַנטשאַפט, הגם ביי דער געלעגענהייט איז דאָס נאָך נישט געווען דער פאַל, האָט דאָך לעאָן, אָהער לייב רובינאָוו זיך גענומען שטאַרק אין די ביידע פרויען און נישט געקענט אָפּיאָגען פון זיך די שעהנע געשטאַלטען זייערע.

(פאָרטזעצונג קומט).

כבוד דעם אנדענק פון די היטלער-קרבנות!

די „טויטען-ליסטע פון דריטען רייך"

פראג (יט"א) די פראגער סעקציע פון דער דייטשער ליגע פאר מענשען־רעכט פערעפענטליכט א ליסטע פון די טויט־קרבנות פון דריטען רייך, זייט היטלער האט איבערגענומען די מאכט ביז'ן 1. אפריל 1934, די מענשען־רעכט־ליגע האט געמאכט דעם פרוב צונויפצושטעלען א מעגליכסט־פולשטענדיגע ליסטע פון די איינצעל־מארדען „דער־שיסונג ביים אנטלויפען", כלומרשטע און ווירקליכע זעלבסטמארדען.

די ליגע קומט צו דער מסקנא, אז איז ערשטען יאהר פון דער נאצי־הערשאפט זענען מינדעסטענס 650 מענשען געשטארבען מיט א געוואלט טויט.

אין דער ליסטע פון דער ליגע פאר מענשען: רעכט זעמען צוו. אנד. פערצייכענט פאלגענדע יודישע נעמען (עס דארף אבער בעמערקט ווערען, אז ביי פערשידענע מארד־פאלען האט מען נישט געקענט פעסטשטעלען די נעמען פון די ערמארדעטע, צווישען וועלכע עס האבען זיך זיכער אויך געפונען יודען);

6. מערץ 1933, בערלין־פרידריכסהאין: בעקער־געזעל פרידלענדער, ערמארדעט אין דער שטורמיסטען־קאזארמע אויף דער האדעמאן־שטראסע.

8. מערץ 1933, בערלין־שענעבורג: דער יוד פריס געפונען א טויטער אין מאכנאווער וואלד.

10. מערץ 1933, קעניגסבערג: דער סוחר מאקס בוימאן, געשטארבען אין שפיטאל פון די וואונדען, וואס ער האט בעקומען פון שטורמיסטען־אנפאלער.

11. מערץ 1933, שפאנדאו: דער יונגער ארביטער עריך מייער געשלאגען צום טויט.

12. מערץ 1933, קיעל: אדוואקאט שפיגעל דערשאסען.

16. מערץ 1933, בערלין: רעדאקטאר לעא קרעל געשלאגען צום טויט.

18. מערץ 1933, בערלין: אדוו. גינטהער יאכים, געשטארבען פון פייניגונגען אין שטורמיסטען־קאזארמע.

18. מערץ 1933, בערלין—שארלאטענבורג: זיגבערט קינדערמאן, געשלאגען צום טויט אין דער שטורמיסטען־קאזארמע האדעמאן־שטראסע.

27. מערץ 1933, קאסעל: אדוו. ד"ר מאקס פלאום, דערהרג'עט אין דער נאצי־קאזארמע.

27. מערץ 1933, בערלין—שענעבורג: מאקס פילעצקי געשטארבען אין אורבאן־שפיטאל נאך פייניגונגען אין דער נאצי־קאזארמע פאפע־שטראסע.

30. מערץ 1933, בערלין: לייב פאלשלעגער, ערמארדעט און אריינגעווארפען אין וואסער.

30. מערץ 1933, אבערהעסען: אונבעקאנטער יוד געהאנגען אן די פיס.

1. אפריל 1933, קיעל: אדוו. פריץ שום, ערמארדעט אין דער געפענגעניש־קאמער.

2. אפריל 1933, קעהל: ה. ווערטהיימער, כלומרשט געשטארבען פון א הארץ־אטאק פארן ארעסט.

4. אפריל 1933, בערלין־ניעסדארף: ד"ר פיפסטאהל, געשלאגען צום טויט.

5. אפריל 1933, צו באכום: קאלקולאטאר ערמארדעט אין קאנצענטראציאנס־לאגער האהענשטיין.

6. אפריל 1933, יאהאן־געארגענשטאדט: ראט מאן מאקס בידערמייער, ערמארדעט אין תפיסה אין צוויקאו.

7. אפריל 1933, בערלין: הערמאן שטייבשביידער (עריך האנוסען), ערמארדעט.

10. אפריל 1933, פריזירער פריץ ענגלער, געשלאגען צום טויט אין צייזיג־וואלד.

12. אפריל 1933, כעמניץ: אדוואקאט ד"ר ארטור וויבער, געפונען א דערשאסענער.

15. אפריל 1933, בערלין: 17־יעהריגער ספירא, ערמארדעט אין דער נאצי־קאזארמע האדעמאן־שטראסע.

19. אפריל 1933, לייפציג: אלפרעד עלקער, א קריסט, ערמארדעט פון נאציס, צוליב זיין יודישען אויסזעהען.

20. אפריל 1933, דארטמונד: קאמינסקי, ערמארדעט אין תפיסה.

22. אפריל 1933, וויסבאדען: מילך־הענדלער מאקס קאסעל, דערשאסען אין זיין וואוינונג.

23. אפריל 1933, וויסבאדען: סוחר שלמה ראזענשטרויך, ערמארדעט אין זיין וואוינונג.

24. אפריל 1933, ווייסמונד ביי ברעמען: דער סוחר קארדעס און זוהן דערשאסען אין א פאגראם.

25. אפריל 1933, דארטמונד: סוחר מענדעל האבער, דערשאסען און אריינגעווארפען אין וואסער.

סוף אפריל 1933, בערלין: 16־יעהריגער ארביטער קינדערמאן, אין אנוועזענהייט פון זיין מוטער דערהרג'עט.

2. מאי 1933, דואיסבורג־סאמבארן: סוחר דאנציגער, ערמארדעט.

5. מאי 1933, בערלין: האנדווערקער שמעון קאץ, פוילישער בירגער, פערפייניגט צום טויט.

9. מאי 1933, וואקערטהאל: ד"ר מייער, צאהן־ארצט, מיסהאנדעלט און דערטרונקען אין וואסער.

15. מאי 1933, מינכען: אדוואקאט ד"ר אלפרעד שטרויס, ערמארדעט.

25. מאי 1933, נירענבערג: סוחר שלאס, דערשאסען.

23. יוני 1933, דיסעלדארף: זייגערמאכער, עדוארד טאבוס, געפונען א דערשאסענער.

29. יוני 1933, נירענבערג: אדוו. ד"ר ראזענפעלדער, ערמארדעט אין קאנצענטראציאנס־לאגער דאכאו.

סוף יוני 1933, מינכען־פאזינג: מיכאל זיגמאן ערמארדעט אין קאנצענטראציאנס־לאגער דאכאו.

1. יולי 1933, ברעסלוי: מאקס מארגאליבער, געשטארבען אין שפיטאל פון די פייניגונגען.

10. יולי 1933, ערפורט: רעדאקטאר יאזעף בים, ערמארדעט.

10. יולי 1933, יענא: אלפרעד נאל, ערמארדעט.

14. יולי 1933, שטעטין: רעדאקטאר פראנץ ברוין, אומגעבראכט אין תפיסה־קאמער.

סוף יולי 1933, געטויטעט ביי באכום: סוחר ארטהיילער, ערמארדעט אין דער שטורמיסטען־היים.

30. אויגוסט 1933, מאריענבאד: פראפ. טעאדאר לעסינג, ערמארדעט.

30. אויגוסט 1933, בודאפעשט: ד"ר אדאלף בויער פון קעהל, געשטארבען אין א בודאפעשטער שפיטאל, צוליב צאהלרייכע שלאג־וואונדען.

אונבעקאנטע צייט: קאנצענטראציאנס־לאגער, ביירוסטרום ביי פאפענבורג: דער יוד בארוך, דערשאסען דורך דעם שטורמיסט באלטע.

סוף נאוועמבער 1933, מינכען: ד"ר טעאדאר קאץ, ערמארדעט אין קאנצענטראציאנס־לאגער דאכאו.

פון די ערמארדעטע אין קאנצענטראציאנס־לאגער דאכאו ביז'ן 1. סעפטעמבער 1933 זענען נאך בעקאנט פאלגענדע יודישע נעמען: ארטור קאהן (פראוויזיאנס־רייזענדער, נירענבערג), ערווין קאהן (סוחר, מינכען), גאלדמאן (רייזע־פערטרעטער, נירענבערג), ד"ר אלפרעד בענאריא (מינכען).

6. אפריל 1933, ליכטענשטיין: דירעקטאר ראסער און פרוי, ערמארדעט.

די ליסטע פון די „ערמארדעטע בעת'ן ענטלויפען", ענטהאלט פאלגענדע נעמען:

19. מאי 1933 דאכאו: לעאנארד האוסמאן.

24. יוני 1933, אאכען: ארטור מאי.

8. אויגוסט 1933, דאכאו: פעליקס בעכענבאך.

9. יאנואר 1934: רעדאקטאר לודוויג פאפענהיים.

די ליסטע „זעלבסטמארדען" ענטהאלט א ריי'ה יודישע נעמען, וועלכע שיינען אבער ווייט נישט אויס די צאהל יודישע זעלבסטמערדער. אין דער ליסטע זענען אויסגעצעהלט: פאבריקאנט האנס זאקס (כעמניץ), רייכסבאנער־מאן פראנק (ווארמס), אדוו. ד"ר עליאש (דארטמונד), עריך באראן (שפאנדוי), סוחר געער (זעזען), ד"ר ערנסט עקשטיין (ברעסלוי. נאך שווערע פייניגונגען), באנק־בעאמטער ערנסט קאץ און זיין פרוי נינא (בערלין), טעניסמייסטערין בעלי בעפאך (בערלין), גלאזער (קאנצענטראציאנס־לאגער האהענשטיין), רודאלף מאסע (בערלין, בעת'ן ארעסטירען איהם דורך שטורמיסטען), אדוו. ווילהעלם קאהן (בערלין), פראפ. מאראל (ראשטאק), רייכסטאג־דעפוטאט און געוו. מיניסטער מארום (פון קארלסרוהע, אין תפיסה קיסלאו), ראזענבאוו און ראזענפעלדער (גונצענהויזען בעת'ן פאגראם), אדוו. פינק און פרוי (פון דארמשטאדט, פערגיפטעט אין בערלין), שריפטשטעלער ארטור לאנדסבערגער (בערלין).

ביי פיל פון די אויסגערעכענטע, ווי אויך ביי אנדערע כלומרשטע זעלבסטמערדער ווערט אנגענומען, אז עס האנדעלט זיך וועגען מארדען, נאך וועלכע די מערדער האבען געפרובט סימולירען זעלבסטמארדען. אזוי, למשל, איז פעסטגעשטעלט, אז די קרבנות פון גונצענהויזען זענען נישט בעגאנגען קיין זעלבסטמארד, נאר זענען איינפאך ערמארדעט געווארען. דער גוטבעזיצער רודאלף מאסע איז „דערשאסען געווארען בעת'ן אנטלויפען". אויך דער שריפטשטעלער ארטור לאנדסבערגער זאל, לויט גבית־עדות, האבען ערמארדעט געווארען.

די אויסגערעכענטע ליסטעס זענען, ווי געזאגט, ווייט נישט קיין פולשטענדיגע. עס פעהלט, למשל, דער מארד פון בערלינער אפטייקער גריגוואלד און דער באלד דערנאך פארגעקומענער זעלבסטמארד פון זיין פרוי, ווי אויך א ריי'ה אנדערע מארדען, כלומרשטע און ווירקליכע זעלבסטמארדען. חוץ דעם פעהלען אין די ליסטעס פון דער ליגע פאר מענשען־רעכט די צאהלרייכע זעלבסטמארדען פון יודישע פליטים אין אויסלאנד.

אמעריקאנער און איטאליענישע רעגירונג ווילען וויסען

צוליב וואס עמיר אבדולאה פאהרט קיין לאנדאן

ירושלים. (י.ט.א.) אין צוזאמענהאנג מיט דער רייזע פון עמיר אבדולאה קיין לאנדאן האט דער איטאליענישער קאנסול אין ירושלים געמאכט א ספעציעלע רייזע קיין עבר־הירדן. דער קאנסול האט בעזוכט דעם עמיר פון עבר־הירדן און האט געהאט מיט איהם א לענגערן געשפרעך.

די איטאליענישע רעגירונג ווייזט ארויס א בעזונדערען אינטערעס פאר די פלענער פון עמיר אבדולאה. ווי מען הערט, וויל די איטאליענישע רעגירונג פערשפרייטען איהר איינפלוס אין עבר־הירדן, בעזונדערס אין פאל אויב דעם עמיר אבדולאה'ס רייזע קיין לאנדאן זאל זיך ענדיגען מיט א דורכפאל.

די לאנדאנער רייזע פון עמיר אבדולאה האט אויך ארויסגערופען א אינטערעס ביי דער אמעריקאנער רעגירונג, און ווי די יודישע טעלעגראפען־אגענטור איז אינפארמירט, האט דער אמעריקאנער קאנסול אין ירושלים אפגעשטאטעט א וויזיט דעם עמיר אבדולאה אין עמאן, כדי פעסטצושטעלען דעם אמת וועגען זיין „מיסטעריעזער" רייזע קיין לאנדאן.

די מוניציפאליטעטען=וואהלען אין סאנדאמיר און פאוויאט

סאנדאמיר. (י.ט.א.) אין בעגענזאץ צו די מעלדונגען אין דער פרעסע דארף פעסטגעשטעלט ווערען, אז אין סאנדאמיר ווי אין גאנצען היגען פאוויאט, זענען נישט פארגעקומען קיין שטאט־ראט־וואהלען. ווייל עס זענען אריינגעטראגען געווארען בלויז צו איינציגע ליסטעס פון ווירטשאפטליכען סאנאציע־בלאק און פון די ליסטעס זענען אויטאמאטיש אדורך די ראטמענער. פון דער ליסטע אין סאנדאמיר זענען אויף 16 ראטמענער אריינגעגאנגען אין שטאט־ראט 5 יודען: 2 אונפארטייאישע. 2 האנדווערקער און איין אגודה־פערשטעהער. די ציוניסטען, וועלכע האבען אין פריהערדיגען שטאט־ראט געהאט 2 ראטמענער און איין לאוניק, זענען איצט אין שטאט־ראט איינגאנצען נישט פערטרעטען.

אין זאוויכראסט זענען אויף 12 ראטמענער אריין 4 יודען און אין סטאשאוו אויף 16 ראטמענער — 7 יודען.

די טראגעדיע פון א יודישען מיניסטער

פון ש. בערג.

לעמאן ווערט ניצול פון טויט

קעניגשטיין איז געווען איינע פון די שטארקסטע פעסטונגען פון זאקסען, אבער אויך איינע פון די טרויעריגסטע. א סך מענשען האבען דארטען פערלוירען דאס לעבען. ווען דער קעניג האט נאר געוואלט פון איימיצען פטור ווערען, האט ער איהם געשיקט מיט א בריף קיין קעניגשטיין, און מען האט איהם דארטען שטילערהייט אפגעראמט פון דער וועלט. ער האט דאס געטון מיט א סך מיניסטארען, און איצט האט ער דאס געוואלט טון מיט לעמאנ'ען.

לעמאן איז אבער געבליבען אויפ'ן ברית ביי דעם ארימען יודען, און יאהאן, לעמאנ'ס קוטשער, וואס איז שולדיג געווען אין דער גנבה, האט אוועקגעפיהרט דעם בריף קיין קעניגשטיין. א שמאלער וועג, נאר פאר איין רייטער, האט געפיהרט בארגארויף צו דער פעסטונג. יאהאן איז צוגעריטען, א וועכטער האט איהם געפרעגט וואס ער וויל, האט ער איהם געזאגט. אז ער האט א בריף פון קעניג, האט מען איהם אפגעפיהרט צום קאמענדאנט, און ער האט איהם איבערגעגעבען דעם בריף.

דער קאמענדאנט האט איבערגעלייענט דעם בריף און זיך פערוואונדערט. עס איז געווען א בעפעהל „צו טויטען דעם מאן, וואס גיט איבער דעם בריף. קיין תירוץ זאל נישט העלפען, אז דא איז א טעות".

— וואס איז דיין פערברעכען ? — האט געפרעגט דער קאמענדאנט — דו מוזט שטארבען !

— שטארבען ? ! — האט אויסגעשריען דער קוטשער — איך בין אומשולדיג ! דער קעניג האט מיך נישט געוואלט טויטען ! ס'איז א טעות ! מיין הער האט נאר געברויכט צו ברענגען דעם בריף !

דער קאמענדאנט האט איהם געהייסען זאגען זיך ווייזען, און צוויי סאלדאטען מיט געלאדענע ביקסען זענען ארויסגעקומען גרייט אויסצופיהרען דעם בעפעהל. דער קוטשער האט געזעהען, אז עס איז פערפאלען, האט ער זיך מתודה געווען און געזאגט, אז ער איז שולדיג אין דער גנבה פון פעלץ. דער האט געבעטען דעם קאמענדאנט, ער זאל בעטען זיין בעל הבית, ער זאל איהם מוחל זיין.

די ביקסען האבען אויסגעשאסען און דער קוטשער איז געפאלען טויט. אין א שעה ארום איז שוין קיין סימן נישט געווען, אז א מענש איז דא געטויט געווארען.

לעמאן האט מל געווען דאס קינד. ער האט געגעבען געלד צו מאכען א ברייטע סעודה, און האט נאך איבערגעלאזט א היבשע סומע געלד דעם בעל־ברית. און גלייך פון ברית איז ער אוועקגעריטען קיין קעניגשטיין.

דער קאמענדאנט פון פעסטונג האט גוט געקענט לעמאנ'ען, האט ער זיך דערפרעהט מיט איהם. ער האט זיך אויך פערענטפערט פאר איהם, וואס ער האט דערשאסען זיין קוטשער, ער האט זיך נישט געקאנט העלפען; דער בריף איז געווען א בעפעהל צו טויטען איהם. ער פערשטעהט, האט געזאגט דער קאמענדאנט, אז ער איז געקומען ראטעווען דעם קוטשער, עס דארף איהם אבער נישט באנג טאן, ווייל דער קוטשער איז איהם געווען פאלש, ער האט געהאלפען די גנבים איהם בעגנב'ענען.

לעמאן איז געשטאנען א בלאסער און געציטערט איבגאנצען: אין דער טויט טאקע געווען אנגעגרייט פאר איהם, און נאר דורך א נס איז ער געראטעוועט ? און דער קאמענדאנט האט געמיינט, אז לעמאן איז אזוי טרויעריג, וואס דער קוטשער איז טויט, האט ער איהם געהאלטען אין איין בערוהיגען.

לעמאן האט וואס שנעלער געוואלט ארויס פון דער פעסטונג, האט ער געפרעגט דעם קאמענדאנט, צי ער האט איהם נאך עפעס איבערצוגעבען. און אז דער קאמענדאנט האט געזאגט אז נישט, האט ער זיך ארויסגעכאפט פון דער פעסטונג ווי פון א פייער.

און וואס זאל ער איצט טון ? רייט לעמאן אויפ'ן וועג צוריק און ווייסט נישט וואס צו טון. זאל ער אנטלויפען ? וויס ער אבער גארנישט אין וואס דער קעניג בעשולדיגט איהם. און וואהין זאל ער לויפען ? פון אומעטום וועט מען איהם ארויסגעבען דעם קעניג. דעמאלט וועט אויך דער קעניג זיין זיכער, אז ער איז שולדיג. אנער אין וואס איז ער שולדיג ? דער קעניג וועט אויך נעהמען בקמה אן זיין פאמיליע. ער וועט זיך נוקם זיין אן אלע יודען. ניין, ער טאר נישט אנטלויפען ? ער מוז געהען צום קעניג ! דער גאט וואס האט איהם אפגעהיט פון טויט ביז אהער, וועט איהם ווייטער העלפען !

און ער איז גלייך צוגעריטען צום קעניגליכען שלאס, ווען מען האט איהם געמעלדען, איז דער קעניג געזעסען מיט זיין געליבטער, זענען זיי ביידע אויפגעשפרונגען.

— ווער איז דא ? — האבען ביידע אויסגעשריען — לעמאן ? ברענגט איהם אריין.

אז לעמאן איז אריין, האט דער קעניג אין גרויס צארן געשריען :

— ווי האסטו געוואגט אויסצולאזען מיין בעפעהל ? פארוואס ביסטו נישט געווען אין קעניגשטיין ?

— מאיעסטעט, איך קום איצט פון קעניגשטיין.

— אהא! האסט נישט אפגעגעבען דעם בריף!

— דער קאמענדאנט האט געקראגען דעם בריף ! — האט לעמאן געזאגט.

— ער האט, אלזא, דעם בעפעהל נישט אויסגעפיהרט ?

— ער האט יא אויסגעפיהרט דעם בעפעהל.

— טא ווי קומט דאס, וואס דו לעבסט ? ביזט צוריקגעקומען פון יענער וועלט ?

האט לעמאן געבעטען דעם קעניג, ער זאל איהם זאגען פארוואס ער האט איהם געוואלט טויטען. דער קעניג האט איהם געזאגט, אז ער איז א פערראטער, אז ער איז א געהיימער אגענט פון זיין שונא, דעם שוועדישען קעניג. ער האט די בעווייזען, מען האט זיי געפונען אין זיין פעלץ.

— די דאקומענטען זענען פאלשע — האט געזאגט לעמאן — און דער פעלץ איז זיכער אויך נישט מיינער. א לאנגע צייט האב איך שוין נישט דעם פעלץ, מען האט איהם צוגעגנב'עט.

דער קעניג האט געהייסען ברענגען דעם פעלץ מיט די דאקומענטען. דערווייל האט דעם קעניג'ס געליבטע זיך אנגערופען, אז זי ווייסט נאך אלץ נישט, ווי אזוי לעמאן איז געבליבען לעבען. האט לעמאן דערצעהלט, ווי דורך א מצוה וואס ער האט געטון — מל זיין דאס קינד — איז ער געראטעוועט געווארען פון טויט.

— אויב איהר יודען האט אזא גאט — האט געזאגט דעם קעניג'ס געליבטע — ווער איך א יודין !

מען האט אריינגעבראכט דעם פעלץ מיט די דאקומענטען. לעמאן האט נאר א קוק געטון אויף זיי און געזאגט, אז ער זעהט זיי דאס ערשטע מאל, ער האט גוט בעטראכט דעם פעלץ און געזאגט, אז עס איז נישט זיין פעלץ, זיין פעלץ, האט ער דערמאנט דעם קעניג, איז איבערגענייהט געווארען פון קעניג'ס שניידער, ער זאל נישט זיין גענייהט פלאקס מיט וואל, מען קאן זיך איבערצייגען.

גלייך איז אריינגעקומען דעם קעניג'ס פראנצויזישער שניידער, וואס האט אמאל איבערגענייהט דעם קעניג'ס פעלץ. ער האט איהם אויפגעטרענט און אלע האבען געזעהן, אז ס'איז געווען פלאקס מיט וואל. „דעם פעלץ האב איך קיינמאל פריהער נישט געהאלטען אין האנט" — האט געזאגט דער שניידער — „ס'איז נישט לעמאנ'ס".

— איהר יודען האט טאקע א גרויסען און גוטען גאט ! — האט דער קעניג אויסגערופען — ווי ער היט דאס אייך אפ פון שלעכטס מיט זייבע געבאטען ! — און ער האט צוגעגעבען — האט פירשט ליובאמירסקי געפעלשט די דאקומענטען ? וואס האט ער אבער צו דיר ?

— ער איז אין בעס, וואס איך האב געשאפען אייער מאיעסטעט דאס געלד פאר דער פוילישער קרוין, און איך האב אויסגעבעטען די בעפרייאונג פון די יודען פון ביאלע — האט לעמאן ערקלערט.

— איצט איז אלץ קלאר, — האט דער קעניג געזאגט — זיי מיר מוחל, וואס איך האב זיך געלאזט איינרעדען שלעכטס אויף דיר, און איצט בעט עפעס פון מיר, וועל איך עס טון.

— מאיעסטעט ! — האט לעמאן געזאגט — זאל מיין געטרייער געהילף ברוך, וואס האט געהאלפען ראטעווען מיין לעבען, ווערען קעניגליכער הויז־יודענט.

דער קעניג האט גלייך דערפילט זיין פערלאנג. לעמאן האט באלד גענומען ברוך'ן פאר אן אייניקעם. בשותפות האבען זיי יאהרען־לאנג געפיהרט די געשעפטען און געהאלפען דעם רב אויפבויען א גרויסע ישיבה, וואס איז בערי׳המט געווארען. ער האט דערגרייכט א טיפען עלטער, זייבע קינדער און קינדס־קינדער האבען זיך פערשפרייט איבער גאנץ דייטשלאנד, דאס זענען די היינטיגע בעריהמטע פאמיליע לעמאן, און א טייל פון זיי זענען איצט אין אמעריקא.

(ענדע)

אפטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאַכט דיזשורירען: י. קאַפּראַוו-סקי (נאַוואָמיעיסקאַ 15), ס. טראַווקאָווסקי (בזשע-זשינער 56), מ. ראָזענבלום (שרודמיעסקאַ 21), מ. באַרטאַשעווסקי (פּעטריקאָווער 95), י. קלופּטאַ (קאָנטנע 54), ל. משינסקי (ראָקיטשינער 53).

אינוואלידען-פערבאַנד איז א נייעם לאקאל

(א) נעכטען זענען פאַרגעקומען פייערליכ-קייטען אין שייכות מיט'ן חנוכת הבית פון דעם נייעם לאָקאַל פון קריגס-אינוואַלידען-פערבאַנד אויף גדאַנסקאַ 33.

איטליכער דאקטאר מוז זיין רעגיסטרירט

(2) ווי מיר דערוויסען זיך האָט די היגע דאָקטוירים-קאַמער בעקומען א צירקולאַר פון דעם מלוכה'שען הויפּט-געזונדס-ראַט, מכח דער רע-גיסטראַציע און דער עווידענץ פון די דאָקטוירים.

לויט דעם דאָזיגען צירקולאַר, מוז פאַררע-גיסטרירט ווערען איטליכער דאָקטאָר, וואָס האָט לעת עתה נישט קיין רעגיסטראַציע-קאַרטע.

פּראַקטיצירען אָהן אזא קאַרטע איז נישט דערלויבט.

אלעקסאנדער גראנאך קומט היינט קיין לאדז

היינט קומט קיין לאָדז דער וועלט-בעריהמ-טער יודיש-דייטשער אַרטיסט אַלעקסאַנדער גראַנאַך, וועלכער איז ביז דער היטלער-מגפה געווען איי-נער פון די הויפּט-זיילען פון די דייטשע מלוכה-טעאַטערן.

דעם לעצטען יאָהר האָט אל. גראַנאַך מיט אַנ'אונגעהויערען ערפאָלג געשפּילט אין וואַרשאַ און ווילנע.

פון די נייע וואָך הויבען זיך אָן זיינע גאַסטשפּילען (אין ד"ר וואָלפס „געלע לאַטע") אין לאָדז, אין טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי".

מיט איהם וועט מיטשפּילען זיין גלענצענדע פּאַרטנערין, פרוי באַרקאָווסקאַ.

יודיש טעאטער „פילארמאניע"

היינט ווערט געשפּילט ש. אַנ-סקי'ס דראַ-מאַטישע לעגענדע „דער דבוק".

מאָרגען, דינסטאָג — דאָס בעליבטע לעבענס-בילד פון זאַלאַטאַרעווסקי „געלד, ליבע און שאַנדע".

פון יודישען קאמעראל-טעאטער

היינט, מאָנטאָג, 9.30 אָוועגט ווערט גענע ן אין יודישען „קאַמעראַל-טעאַטער" "אַלוי 1 מאַי 2 צום 5-טען מאָל די סאָציאַלע דראַמע פון דייטשען מחבר לעאָנאַרד פראַנק, וועמעס ווערק ס'זענען פערברענט געוואָרען אין דייטשלאַנד אויפן שייטער-הויפען.

די הויפּטראָלען שפּילען די בעליבטע אַרטיס-טען יאַנאַס טורקאָוו און דיאַנאַ בלומענפעלד, עס בעטייליגען זיך אויך די אַרטיסטען ביאַלקאָוויטש, גינזבערג, הייגנאַלד, לערער, קוניצאָוו א.א.

ראדיא-ווינקעל

גרויסער קאנצערט פון יודישער מוזיק

די יודישע ראַדיא-הערערס וועלען זיכער מיט צופרידענהייט אויפנעהמען די ידיעה, אז שבת, דעם 16. יוני 4 אַ זייגער נאָכמ. וועט דער פּוילישער ראַדיא פונאַנדערטראָגען אויף דער גאַנצער וועלט יודישע מוזיק.

דאָס פּראָגראַם פון יודישער מוזיק, וואָס וועט דויערן אַ גאַנצע שעה, וועט אויסגעפיהרט ווערען דורכ'ן שעהנסטען יודישען כאָר, אונטער דער לייטונג פון אונערמידליכען ענטוזיאַזם פון יודי-שען פאָלקס-ליד ה' שניאור. אויסערדעם וועט אויפ-טרעטען די שוישפּילערין פרידא לוריע, וועלכע וועט אויספיהרען אַ רייה לידער און צום שלוס, דער אָרקעסטער פון פּוילישען ראַדיא, וועלכער וועט אויספיהרען דעם אַלטען אזוי פּאָפּולער'ען און בעריהמטען יאַנטעל מוזיקאַנטס פאָלקס-מאָטיוו, וועל-כע ווערען נאָך ביז'ן היינטיגען טאָג געשפּילט און געזונגען. מיט'ן אָרקעסטער וועט אָנפיהרען דער בעקאַנטער פידעל-קינסטלער ה' העניק שפּיל-מאַן אַנ'אייניקל פון יאַנטעל מוזיקאַנט.

דאָס פּראָגראַם בעשטעהט פון:

1) יאַנטעלס „אמנם כן",
2) „ „דרכה",
3) „ „כי אני עמך",
4) „ „ששון ושמחה".

חוץ אויספיהרען דער אָרקעסטער פון פּויל-ישען ראַדיא, אונטער דער לייטונג פון ה' העניק שפּילמאַן, סאָלאָ זינגט ה' סטאַניסלאַוו גאָלדפאַרב.

5) א. קריין — „מעליסעלדא",
6) פאָלקס-ליד „דריי יונגלעך",
7) ס. צענטנערשווער — „קרויטערצפּל",
8) פאָלקס-ליד „פישעלעך"
9) „ „די חתונה",

פיהרט אויס פר. פרידאַ לוריע.

10) ל. ליאָוו — „מיר טראָגען אַ געזאַנג".
11) א גאָלבאַרט — „איך ליב די אַרבייט",
12) מ. שניאור — „יחזקאל".
13) א. גאָלבאַרט — „די קרעטשמע"

פיהרט אויס שניאורס כאָר. סאָלאָ זינגט ה' הערמאַן ליטערא.

קלאנג-פילם אויף די ראדיא-כוואליס וואונדער פון טעלעוויזיע

די ענגלישע צייטונגען דערציילען איצט וועגען די וואונדערבאַרע דערגרייכונגען פון ענגלישע געלעהרטען בירד אויפן געביט פון טעלעוויזיע.

זיין אַפּאַראַט איז שוין אזוי פערפולקאָמט, גע-וואָרען, אז מען קאָן שוין מיט זיין הילף איבער-טראָגען אויף די כוואַליעס פון ראַדיא בעוועגליכע סצענעס, גלייכצייטיג אין בילד און קלאַנג.

לעצטענס האָט בירד איבערגעשיקט פון זיין טעלעוויזיע-סטודיא אַ קינאָ-בילד און די יעניגע וואָס האָבען געהאַט ביי זיך אין דער וואוינונג אַ טעלעוויזיע-אַפּאַראַט האָבען פּריוואַטיג אָנגענו-מען אויפ'ן שטוב-עקראַן דעם גאַנצען פילם. דער איינדרוק איז געווען אַ קאָלאָסאַלער.

עס האַלט שוין דערביי, אז גאָר אין קורצען וועט יעדער קאָנען ביי זיך אין דער היים "אויפכאַפּען" אויף די ראַדיא-כוואַליעס די שענסטע קלאַנג-פילמען און זיך גאָרנישט דאַרפען מטריח זיין צו געהן אין קינא.

מיט טעלעוויזיע וועט מען זיך אין קורצען אַבי הויבען צו ענטציקען, פּונקט אזוי, ווי עס איז געווען מיט ראַדיא מיט עטליכע יאָהר צוריק.

אין פּיקאַנטן פילם א. נ.

SYLVIA SYDNEY, FREDERICH MARCH

היינט פּרעזענטירען מיר דאָס אונפערגלייכליכע ווירטואָז-פּאָרל

„דאָס געשיכטע מעדעל"

אויסערן פּראָגראַם: די לעצטע געשעהענישען פון דער וועלט און FOX אַקטואַליטעטען ווי אויך קלאַנג-צוגאַבע פון P.A.T. אָנהייב 4 נאָכמיטאָג

קלאַנג-קינא CAPITOL זאַוואַדזקאַ 16

די שענסטע דרוק-אַרבייטען ווערען אויסגעפיהרט אין דער דרוקעריי

בראַמבערג און בוים

פּילסודסקיעגאָ 55 (פּראָגנס)

ווי ז.ב.ש. רעכנונגען, פּרייזליסטען, קאַטאַלאָגען, שטעמפּל-באַנדעראָלען, שפּ-קעטען, חתונה-קאַרטען, וויזיט-קאַרטען, א.א. פּינקטליך און טאָליד אויסגעפיהרט.

Warszawskie Towarzystwo Pożyczkowe
na ZASTAW RUCHOMOŚCI Spółka Akcyjna Oddział w Łodzi
(LOMBARD)

טיילט מיט, אז דעם 26-טען יוני 1934 און אין די ווייטערע טעג פון 10 א זייגער אינדערפריה, וועט פאָרקומען אין לאָדז אויף זשכאָדניע 31 א ליציטאַציע פון משכנות, וועלכע זע-נען נישט פּראָלאָנגירט געוואָרען אין דעם געהעריגען טערמין. די נומערן פון די משכנות, וואָס אונטערליגען דער ליציטאַציע וועלען פערעפענטליכט ווערען אין „קוריער לודזקי" ד. 10. יוני 1934 אין נר. 156 און וועלען אויסגעהאַנגען ווערען אין ביוראָ. די משכנות, וועלכע וועלען נישט פערקויפט ווערען אויף דער ליציטאַציע אין ערשטען טערמין, וועלען פערקויפט ווערען אין צווייטען טערמין, אָנהויבענדיג פון דעם 28-טען יוני 1934. די פּראָצענטער דאַרפען איינגעצאָלט ווערען פאַר'ן 10-טן יוני 1934, ווייל נאָך דעם טערמין וועלען די משכנות-אייגענטימער צוצאָהלען די קאָסטען פון דער מלוכה-מינצעריי, פּדי פעסטצו-שטעלען די פּראָבע און פאַר די אַנאָנסען. 2304

לעכער ווערען אויסגעבאָט ביי ג. נאַרדמאַן שרודמיעסקאַ 8.

קליינע אנאנסען 1 זלאָטי אנאָנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

א קוואַליפיצירטער ריכטעווער ווערט געזוכט פון זאָמאָרס. צו ערפאַהרען פּיע' ריקאָווער 117. 309

לאקאלען

א שיין ליכטיג צימער מיט א ג... זונדערן איינגאַנג זאָפאָרט איבערצוגעבען קאָן אויך זיין פאַר א פאַר-פּאָלק. אל... 1. מאַי 41, וואוינונג 43, רעכטע א... צינע, 2. שטאָק. 305

א מעבלירט צימער מיט אלע בא-קוועהמליכקייטען אָבצוגעבען אויף לאַנג פאַר אַנ'אַנשטענדיגען יונגערמאַן אַ... מאָנאַטליך. צו ערפאַהרען פּאָלודניאָוואַ 12 וואוינונג 18. 312

פערשידענעס

צו פערקויפען א קאָנסערוואַטאָר „Anita" — צו ערפאַהרען לאָדעס. פּאָמאָרסקאַ 11. 308

Zaprowadzona, poważna wytwórnia wód gazowych korzystnie do objęcia. Kapitał Zł. 4000 — Oferty pod „Six". 2308

די נייעסטע עלעקטרישע פּאַטענטירטע אלארם-אפאראטען געגען גנבות, איינבראָך און פייער אינסטאַלירט עלעקטראָ-קאָנסטרוקטאָר מ. נעלבאַרט, קילינסקיעגאָ 23 טעל. 142-41. פאַר זומער-וואוינונגען ספּעציעלע ביליגע איינריכטונגען.

Dr. med. OŁ. ZADZIEWICZ
ספּעציאַל-אַרצט פאַר האַלז, נאָז, אוירען און קעהל-קאָפּ-קראַנקהייטען.
Piotrkowska 164 tel. 125-26.
נעהמט אָן פון 4 ביז 8 אָוונט.

Dr. med. Z. DATYNER
אוראָלאָג
ספּעצ. פאַר נירען, בלאָז און אורין-קראַנקה.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעהמט אָן פון 2–3 און פון 6–8 אָוו.

Dr. med. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
אנדזשעיאַ 5 טעל. 159-40
נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו. זונטאָג און יום-טוב פון 9 - 1 פאַרמיטאָג. בעזונדערער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען.

לעטשניצע פאַר ווענערישע קראַנקע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען לאָדז, זאַוואַדזקאַ 1 טעל. 205-38
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוונט. ווענעריש-קראַנקע, מענערשוואַכע און הויט-קראַנקהייטען, אַנאַליזען פון בלוט און אורין
די בעראַטונגס-סטאַציע איז טעטיג א גאַנצען מעת לעת פאַר פרויען א ספּעציעלער וואַרטע-זאַל א בעראַטונג 3 זל.

LECZNICA chorób uszu, nosa i gardła
מיט שטענדיגע בעטען
עס אָרדינירען די דאָקטוירים:
Dr. IMICH, Dr. WOŁYNSKI
PIOTRKOWSKA 55 fr. I p., tel. 174-74.

Dr. S. Kantor
ספּעציאַליסט פאַר הויט און ווענע-רישע קראַנקהייטען (סיפיליס און טריפּער), היילט מענער = שוואַכע וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129=45
נעהמט אָן פון 8–2 נאָכמ. און פון 4–9 אָוו., זונטאָג און יום-טוב פון 8–2 נאָכמ. פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזן.

ברוך-קראנקע !!!

ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז, פון דעם איז גאַנץ פּוילען בעריהמטען ספּעציאַליסט אָרטאָ-פּעד ד"ר. י. ראַפּאַפּאָרט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאָהר און איז געוואָרען אַנערקענט פון פיל בעוואוסטע פּראָפעסאָרען.

אין דער אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט, ספּעציעל פאַר עלטער-אַרט ברוך-קראַנקע (רופּטורען) בײַ מענער, פרויען און קינדער, ווי אויך פאַר אַלערלײ קאַליקעס און פעהלערן פון גוף. אַלע ליידענדע אויף די שווערסטע, פערעלטערטסטע און געפעהרליכסטע ברוכען ווערען מיט דעם גרעסטען ערפאָלג, אָהן שום אָפּעראַציע, ראַדיקאַל שנעל און זיכער געהיילט.

Rapoport

ברוך-ליידענדע!

פערלאָזט נישט די קראַנקהייט, — ווייל דער ווינקעל-ברוך אז מען פערנאַכלעסיגט ווערט ער גרויס ווי א מענשען-קאָפּ, און עס פאַלט אַרײַן אין דעם פּאַל אויך דער קראַנקער אין א גרויסער סכנה. פון פערדרייען זיך די קישקעס קאָן מען ווערען בראַנדיג און שטאַרבען. — ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע גומי הייל-באַנדאַזשען פון מײַן אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט בעזייטיגען שנעל און זי-כער די שווערסטע און געפעהרליכסטע ברוכען מעטע אָרטאָפּ הייל-באַנדאַזשען פאַר צוריקגעקומענע ברוכען נאָך אָפּעראַציעס ווי אויך ספּעציעלע אינדיווידועלע צוגעפּאַסטע אָרטאָפּעד. בויך-באַנדאַזשען בעגען אַראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס.

פאר קאליקעס, הויקערס און אלערלײ פעהלער פון גוף!

אין מײַן אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט ווערען אויסגעפערטיגט די היילבאַרסטע און פיל פּראָפּעסאָרען אנערקענטע מעטאָדע ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל-גאָרסעטען און אַפּאַראַטען פאַר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביינער שווינדזוכט, דיאַטנגען, פערקרימטע פיס בײַ קינדער און ערוואַקסענע, קינסטליכע גומענע הענד (פּראָטעזען) און פיס, ווי אויך די פּראַקטישסטע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען פאַר שמערצליכע פּלאַטפיס לויט גיפּס-מאָדעל.

אכטונג! — אַלע קראַנקע אין מײַן אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט, ווערען נאָר פון מיר פּערזענליך בעהאַנדעלט. 30 יעהריגע פּראַקטיק, פולע גאַראַנטיע! ערמעסיגטע פּרייזען! עמפּפאַנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוו. עס ווערען אויך אָנגענומען מיטגלידער פון אובעזפּ. ספּאָל. (קאַסע-כאָריך). — אכטונג!

ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

דאנקזאגונג.

דערמיט דריק איך אויס מײַן דאַנקבאַרקייט דעם גרויסען אָרטאָפּעד. ספּעציאַליסט ד"ר. י. ראַפּאַפּאָרט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, פראָנט, פּאַרטער, פאַר זײַן ערנס-טען באַהאַנדלען מיך פון א שווערער ברוך-קראַנקהייט. דער ה' ד"ר. י. ראַפּאַפּאָרט האָט נישט געשפּאָרט קיין אַרבייט, בעת ס'האָט מיר געדראָהט א געפאַהר און האָט מיך דערפיהרט צו א נאָרמאַלען געזונד-צושטאַנד. נאָך 3 וואָכען טראָגען זײַן ספּעצ. הייל-באַנדאַזש פיהל איך מיך נישט בלויז געזיכערט בעגען א געפאַהר, נאָר פולשטענדיג געזונד.

אַרוויל דרעשלער. לאָדז, ווסכאָדניאַ 4. (8)

נעקראָלאָגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט' שפּאַלטען) קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע וואָרט — 10 גר.

אַנאָנסען-פּרייזן פאַר א מילימעטער-שורה

פאַר'ן טעקסט—	פרייטאָג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט' שפּאַלטען	
אין טעקסט—40	—60	4
נאָכ'ן טעקסט—12	—18	

[illegible] דער שטאָדט 50 פּראָצ. טייערער, אויסלאַנד 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א וואָרט

אבאנאמענטס-פּרייז:

אין לאָדז — 2 זלאָטעס א חודש מיט צושטעלען א היים. אויף דער פּראָווינץ — 5 זל. א חודש 3 אין אויסלאַנד 7 זל. אמעריקע—1 דאָל.

טעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פּרינציפּיעל דעם אינהאַלט פון דער אנאָנס בעריכטיגען נישט צום איבערדריקען די אנאָנס אָדער צוריקצוצאָהלען פאַר דעם אנאָנס

פאַר'ן אינהאַלט און טעקסט פון די אנאָנסן איז דער פערלאַג נישט פעראַנט-וואָרטליך. די אָדמיג. איז אָפען ביינאַכט און ביינאַכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Braustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.

Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman